

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
PEDAGOGICKÁ FAKULTA

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Olomouc 2019

Petra Obranská

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLMOUCI

PEDAGOGICKÁ FAKULTA

Katedra biologie

Bakalářská práce

Petra Obranská

ZEMĚDĚLSKÁ VÝROBA OLMOUCKA

Vedoucí práce: RNDr. Radim Vašut, Ph.D.

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci „Zemědělská výroba Olomoucka“ napsala samostatně pod odborným vedením RNDr. Radima J. Vašuta, Ph.D. Veškerá literatura a další zdroje, které jsem ke zpracování práce použila, byly řádně uvedeny v seznamu literatury.

V Olomouci dne:

Petra Obranská

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala paní Ing. Pavlíně Škardové, Ph.D., za vedení práce a odborné rady. Také bych chtěla poděkovat panu RNDr. Radimu J. Vašutovi, Ph.D., za čas, který mi věnoval při dokončování této práce. V neposlední řadě bych chtěla poděkovat paní Ing. Darině Juříčkové za poskytnutí informací a zástupcům zemědělských podniků, kteří mi vyšli vstříc vyplněním dotazníku.

„Avšak teprve, nežli se přiblížíme lidem, třeba jest ohlednouti se po krajině, jež všude souvisí s povahou a duševními vlastnostmi člověka, rozbitšího v ní trvale stánek pro sebe i své potomstvo.“

J. Holeček: Naši, kniha první

Obsah

Úvod	8
Cíl práce.....	9
Metodika práce	9
1. Základní termíny v kontextu zemědělské výroby v ČR	10
1.1 Ekologické zemědělství.....	10
1.2 Integrované zemědělství	12
1.3 Konvenční zemědělství	13
1.4 Agroturistika.....	14
2 Společná zemědělská politika a český venkov	15
3 Charakteristika zkoumané oblasti.....	17
4 Socioekonomická charakteristika Olomouckého kraje	21
4.1 Hrubý domácí produkt.....	21
4.2 Zaměstnanost v zemědělském sektoru Olomouckého kraje.....	22
5 Rostlinná výroba v kontextu ČR a Olomouckého kraje	24
5.1 Struktura rostlinné výroba na území Olomouckého kraje	24
6. Živočišná výroba v kontextu ČR a Olomouckého kraje	26
6.1 Struktura živočišné výroba v Olomouckém kraji	26
7 Haná regionální produkt	29
8 Zpracovatelé zemědělských produktů v Olomouckém kraji	30
9 Výzkumná část	33
9.1 Vzorek respondentů.....	33
9.2 Metoda sběru dat	33
9.3 Stanovené hypotézy.....	34
9.4 Výsledky.....	35
10 Diskuse	52
Závěr.....	54
Referenční seznam.....	55
Seznam zkratk.....	61
Seznam grafů	62
Seznam tabulek.....	62
Seznam obrázků.....	63
Anotace.....	64

Přílohy	65

Úvod

Rané počátky zemědělství, kdy lidstvo začalo postupně cíleně hospodařit na půdě, odhadujeme v časovém rozmezí 11 000 až 8 000 let před našim letopočtem. Tehdy se na území takzvaného úrodného půlměsíce začaly postupně pěstovat obiloviny a další plodiny (zejména luštěniny), souběžně docházelo k domestikaci některých domácích zvířat. Další centra vzniku zemědělství jsou předpokládány v Číně (např. rýže) a Mexiku (kukuřice), domestikace hovězího dobytka je kladena do Střední Asie. Z oblasti úrodného půlměsíce se zemědělství postupně šířilo, do střední Evropy se dostalo zhruba před 7 tis. lety.

Ráz zemědělské krajiny byl po dlouhá tisíciletí postupně přetvářen, v posledních staletích došlo ke změně i podhorských a horských oblastí. Tento ustálený ráz krajiny byl zásadně ovlivněn s fatálními důsledky v padesátých letech minulého století. Tehdy došlo v rámci socializace zemědělství ke spojování pozemků do velkých lánů. Tato snaha o napodobení velkovýrobních systémů Spojených států amerických a Sovětského svazu vedla k zániku tradičních rodinných hospodářství. Zároveň se dá obecně tvrdit, že důsledkem kolektivizace byla anonymita, a tím zmizel vztah a zodpovědnost zemědělce k půdě. Ačkoliv intenzifikace zemědělství částečně splňovala požadavek na zvýšení produkce, docházelo k fatálnímu poškozování krajiny. Rozorávání mezí, ničení strání, lesních lemů a polních cest přispívalo k narušení tradiční mozaiky zemědělské krajiny. Stejně tak mělo intenzivní hospodaření dopad na zvýšení působení eroze na půdu (Šarapatka a kol. 2010). Následkem úbytku ekostabilizačních prvků, jako jsou například meze a remízky, došlo ke snížení biodiverzity, jelikož vyhynul nemalý počet druhů bezobratlých či polního ptactva (Šarapatka a kol. 2008).

Zemědělství, jako jedno z nejstarších lidských řemesel, plní důležitou a nezbytnou činnost produkce potravin, která by měla dosahovat určité kvality a zároveň zajistit obživu stále rostoucí populaci lidí. Na druhou stranu je zemědělská krajina spjata s rázem venkova a je odkazem kultury národa. K zemědělské krajině by se proto mělo přistupovat s určitou objektivní perspektivou.

Cíl práce

Cílem bakalářské práce bylo charakterizovat rostlinnou a živočišnou činnost zemědělské výroby na území Olomoucka. Tento hlavní cíl byl uskutečněn popisem dílčích charakteristik:

- 1) popis přírodních a pedologických podmínek;
- 2) popis struktury rostlinné a živočišné výroby;
- 3) zjistit názor zemědělců na současné diskutované problémy ve sféře zemědělské výroby.

V návaznosti na sounáležitost zemědělské činnosti a životního prostředí práce taktéž zjišťovala stanovisko zemědělců k ochraně životního prostředí a rozvoji venkova.

Metodika práce

Teoretická část byla uskutečněna na základě rešerše dostupné literatury společně s analýzou dat z databází a ročenek. V první části práce se jednalo především o vysvětlení základních termínů v kontextu zemědělské výroby a charakteristiku přírodních a pedologických podmínek oblasti. Následně byla popsána rostlinná a živočišná výroba Olomouckého kraje. Sestaven byl také seznam zemědělských podniků a podniků s oceněním značky Haná regionální produkt na území olomouckého okresu. Koncept bakalářské práce nezahrnuje oblast rybníkářství a lesnictví. Důvodem je příliš široký záběr, který by práce nezvládla z důvodu svých znakových a obsahových limitů zpracovat v požadované obsahové kvalitě.

Vzhledem k tomu, že v bývalém olomouckém okrese evidujeme více než sto zemědělských podniků, bylo po domluvě s vedoucím bakalářské práce upuštěno od metodiky řízeného rozhovoru. Hlavním důvodem byla časová náročnost metodiky stejně tak jako předpoklad časového vytížení zemědělců. Příčinou byl tedy i předpoklad, že tato metodika by mohla být méně efektivní z hlediska počtu zúčastněných respondentů. Praktická část byla realizována na základě vyhodnocení dotazníkového šetření. Anonymní dotazník se zdál i jako vhodnější prostředek pro vyšší zájem oslovených zemědělských podniků na výzkumu, a to právě pro potencionální zachování jejich anonymity při účasti na výzkumu. Nejprve jsem sestavila seznam zemědělských podniků olomouckého okresu. Potřebná data byla získána prostřednictvím internetových databází a prostřednictvím agrární komory města Olomouce. Poté došlo k vytvoření tabulky s přehledem výroby a kontaktních údajů na zodpovědné osoby zemědělských podniků.

1. Základní termíny v kontextu zemědělské výroby v ČR

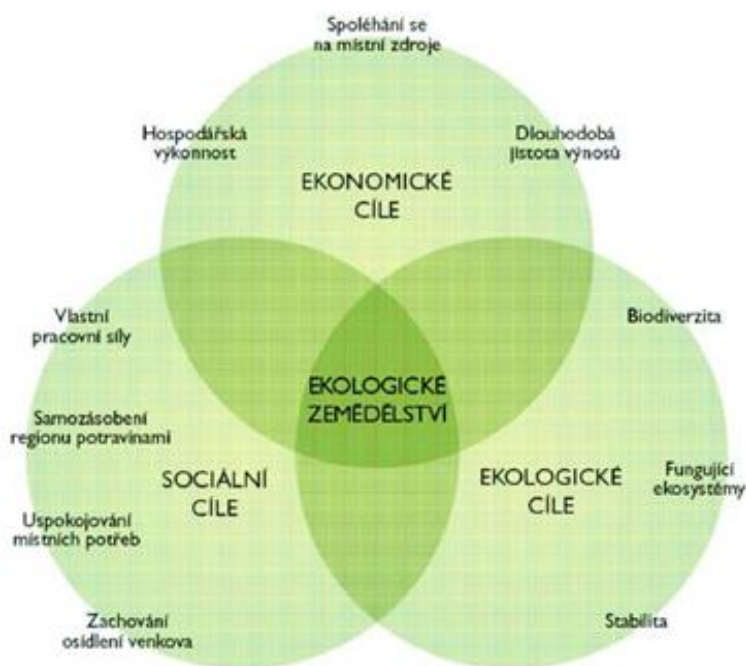
1.1 Ekologické zemědělství

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství definuje ekologické zemědělství jako „zvláštní druh zemědělského hospodaření, který dbá na životní prostředí a jeho jednotlivé složky stanovením omezení či zákazů používání látek a postupů, které zatěžují, znečišťují nebo zamožují životní prostředí nebo zvyšují rizika kontaminace potravního řetězce, a který zvýšeně dbá na vnější životní projevy a chování a na pohodu chovaných hospodářských zvířat v souladu s požadavky zvláštního právního předpisu zákona číslo 246/1992 Sb., na ochranu zvířat proti týrání, ve znění pozdějších předpisů.“ Pro správné fungování ekologického zemědělství představuje důležitý předpoklad zdravá úrodná půda, proto je zamezen kontakt chemických přípravků, postřiků, hormonů a různých umělých látek s půdou. Ekologičtí zemědělci proto nepoužívají průmyslová hnojiva, syntetické pesticidy, herbicidy, růstové regulátory ani geneticky modifikované organismy. Zdravá úrodná půda je zajišťována statkovým a zeleným hnojením společně s dodržováním osevního postupu. Spotřebitel, kupující produkty ekologického zemědělství, kupuje tzv. biopotraviny, které jsou vždy označené ochrannou známkou (Urban a kol. 2003).

Obrázek č. 1: Biopotravina označená „biozebrou“ a „eurolistem“

Bioprodukty jsou u nás značeny tzv. „biozebrou“. Na správné fungování tohoto systému hospodaření je dohlíženo orgány kontrolní organizace KEZ o.p.s. (Kontrola ekologického zemědělství), Abcert AG a Biokont, s.r.o. Biopotraviny bývají také označeny evropskou značkou, tzv. „eurolistem“ (Šarapatka 2010). Ekologická forma hospodaření vyžaduje vyšší pracovní sílu nežli konvenční hospodaření, důvodem je vyšší náročnost ruční práce. Tím může zaručovat větší pracovní příležitosti obyvatelům venkova (Urban a kol. 2003).

Graf č. 1:
Multifunkční zemědělství podle Altieriho (1994); převzato: Urban a kol. (2003).

Ekologickou optimalizací zemědělské krajiny se zabývá obor agroekologie. Ta zkoumá vztah zemědělských plodin a hospodářských zvířat s jejich prostředím se snahou o konsensus ekonomického zisku s šetrným přístupem k životnímu prostředí a dlouhodobě udržitelnému zemědělství (Šarapatka 2010).

1.2 Integrované zemědělství

Podle Šarapatky (2010) se integrovaný systém zemědělské produkce pokouší zabývat jak samotnými problémy v zemědělském odvětví, tak i dopady zemědělství na životní prostředí. V systému integrovaného zemědělství dochází k hospodaření za pomoci přírodních zdrojů a regulačních mechanismů se snahou o udržitelnost tohoto hospodaření.

Zásady integrované ochrany rostlin podle směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES jsou následující:

- „střídání plodin,
- používání vhodných pěstelských postupů (například postup využívající úhorované půdy připravené k setí, doba a hustota výsevu, podsev, šetrné postupy obdělávání půdy, jednocení a přímý výsev),
- případné používání odolných/tolerantních kultivarů a standardního/certifikovaného osiva a sadby,
- vyvážené hnojení, vápnění, zavlažování a odvodňování,
- zamezení šíření škodlivých organismů pomocí hygienických opatření (například pravidelným čištěním strojů a zařízení)
- ochrana a podpora důležitých užitečných organismů, například prostřednictvím vhodných opatření na ochranu rostlin nebo využívání ekologických infrastruktur na produkčních plochách i mimo ně.“

Obrázek č. 2: Integrovaná produkce ovoce
(převzato z: <http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/index.php>, 28. 11. 2019)

Obrázek č. 3: Integrované pěstování zeleniny
(převzato z: <https://www.zucm.cz/svaz-pro-ipz-2/>, 28. 11. 2019)

1.3 Konvenční zemědělství

Konvenční zemědělství je většinou chápáno jako zemědělství, které klade důraz na neustálý progres v genetice i biologii (Vráblíková & Vráblík 2007). Zemědělské podniky s konvenčním způsobem hospodaření se soustřeďují především na maximalizaci jejich produkce. Výnosnost tohoto hospodaření je podpořena na úkor vysoké míry intenzity hospodaření ruku v ruce s častým aplikováním minerálních hnojiv. Tato minerální hnojiva se následně mohou mísit s podzemními vodami a dochází ke kontaminaci těchto vod (Šarapatka a kol. 2010). Používání minerálních hnojiv a různých chemikálií může zároveň vést ke snížení úrodnosti půd. V případě aplikace pesticidů za účelem ochrany rostlin může dojít ze strany škůdců k vytvoření určité rezistence a následnému přemnožení. V praxi konvenčního hospodaření působí na zemědělce tlak trhu, který často nutí zemědělské podniky ke snižování výkupních cen, navyšování jejich hospodářské produkce či pěstování monokultur. S tím souvisí, jeden z aktuálních problémů vyspělých zemí, nadprodukce potravin (Urban a kol. 2003). Mimo jiné 25 – 30 % potravin na Zemi je nezužitkováno a vyhozeno (IPCC 2019). Podíl chyby na tomto stavu má poptávka spotřebitele, který v řetězcích vyhledává cenově dostupné výrobky bez ohledu na vznik a kvalitu tohoto výrobku. Například praxe intenzivní konvenční živočišné výroby může znamenat těžké podmínky pro hospodářská zvířata. Nedostatek volného pohybu a přirozeného osvětlení bezprostředně stresuje zvířata. Stejně tak jako přehnané využívání dojníc či nadměrné vykrmování brojlerů, kteří na následky absence pohybu s nadměrně vyvinutými orgány mohou uhynout. Spotřebitel by měl tedy dbát spíše na kvalitu a tímto podpořit lepší zacházení s hospodářskými zvířaty. Ať už koupí masa z volného chovu či podpořením venkovního chovu slepic namísto klecovému chovu. Pro velké konvenční podniky je zároveň těžká přeměna na systém ekologického hospodaření. Ze začátku se musí počítat s určitým poklesem výnosů. Zároveň je nutné počítat s investicemi do vhodných opatření pro ekologický systém hospodaření (Šarapatka a kol. 2005).

1.4 Agroturistika

Agroturistika je efektivní nástroj pro rozvoj venkova, a to formou cestovního ruchu, aplikovaného do venkovského prostoru. Tato forma venkovské turistiky zvyšuje zájem a povědomí o venkově a tímto zvyšuje rozvoj venkova a zároveň poskytuje zisk zemědělským podnikům (Stříbrná 2015). Počátky vzniku agroturistiky se objevily již v roce 1994, po založení organizace ECEAT – European Centre for Ecology and Tourism. Agroturistika se ujala i v Česku, v tabulce 1 shrnuji střediska v našem kraji.

Tabulka 1: Agroturistická střediska evidovaná v Olomouckém kraji. Zdroj Anonym 2012.

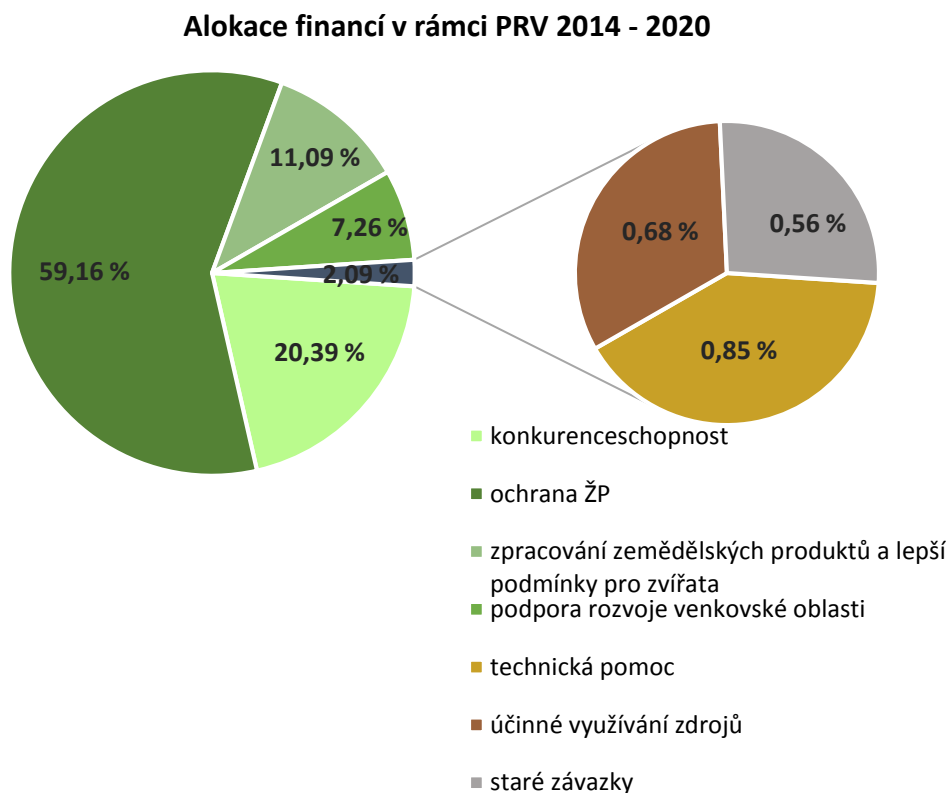
Turistický region Střední Morava a Jeseníky	
agroturistické středisko	možnosti agroturistického střediska
Ekofarma Velký Újezd	prohlídka farmy i ubytování na farmě, chov skotu, ovcí, prasat, koní a koz
Ekologická farma Morava	možnost ubytování, jízdy na koni, chov skotu, jelenovitých
Farma Květná	možnost ubytování, jízdy na koni, hiporehabilitace
Farma Velké Vrbno	možnost ubytování, jízda na koni
Penzion Arivaranch Podlesí	možnost ubytování, jízda na koni
Ranč pod Rejvízem	možnost ubytování, jízda na koni, práce u koní, chov ovcí a skotu

2 Společná zemědělská politika a český venkov

Společná zemědělská politika (SZP; anglicky *Common Agricultural Policy*) vznikla pod záštitou podpory produkce a stabilizace trhu. Zároveň ale vznikla také jako nástroj, který bude udržovat úroveň stavu venkova. Zárodek společné zemědělské politiky vznikl již v roce 1957, kdy byla podepsána Římská smlouva. Společná zemědělská politika Evropské unie je rozdělena na dva pilíře. První pilíř je orientován na korigování trhu a jeho stabilitu a druhý pilíř se stará o rozvoj venkovského prostoru (Urban a kol. 2003).

Aktuální struktura programu, který vznikl v rámci společné zemědělské politiky, tj. Program rozvoje venkova v období 2014 - 2020, podporuje zemědělskou činnost finančními prostředky, jimiž zlepšuje podmínky v zemědělském sektoru. De facto zajišťuje díky finančním prostředkům zemědělským podnikům prosperitu a paralelně s ní i ochranu ekosystémů. Stejně tak se snaží o zvýšení atraktivitu práce v zemědělství na venkově, obzvláště pro potencionální mladé generace zemědělců. V návaznosti na to propaguje edukaci různých cílových skupin v této oblasti (www.szif.cz).

Graf č. 2: Rozložení finančních prostředků v rámci Programu rozvoje venkova 2014 - 2020.
Zdroj: www.eagri.cz

Aktuální přímé platby poskytují jednorázovou platbu na zemědělskou plochu. Finanční podpora je také poskytována zemědělcům, kteří hospodaří v souladu s postupy vhodnými a

šetrnými k životnímu prostředí. Stejně tak jsou podporovány mladší generace zemědělců, respektive noví zemědělství podnikatelé s věkovou hranicí pod 40 let. Finančně je ošetřena produkce některých plodin, které jsou náročné na pěstování. Přímé platby se konkrétně zaměřují na:

- „jednotné platby na plochu (SAPS)
- platby pro mladé zemědělce
- platby pro zemědělce dodržující zemědělské postupy příznivé pro klima a ŽP neboli greening
- podpory na produkci:
 - brambor určených k výrobě škrobu
 - konzumních brambor
 - chmele
 - ovocných druhů s velmi vysokou pracností
 - ovocných druhů s vysokou pracností
 - zeleninových druhů s velmi vysokou pracností
 - zeleninových druhů s vysokou pracností
 - cukrové řepy
 - bílkovinných plodin
 - na chov telete masného typu
 - podpora na chov krávy chované v systému chovu s tržní produkcí mléka
 - podpora na chov bahnice nebo chov kozy“ (www.szif.cz)

Podle Evropské unie by měla být pro následující Program na rozvoj venkova pro rok 2020 - 2025 více zdůrazňována péče o životní prostředí, která by se mohla realizovat těmito opatřeními (podle www.consilium.europa.eu):

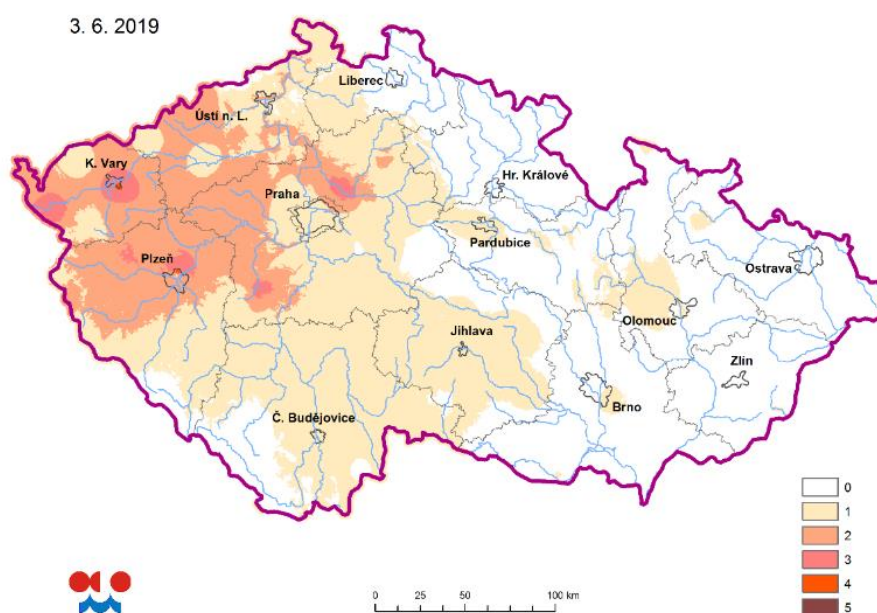
- „- ochrana půd bohatých na uhlík prostřednictvím zachování mokřadů a rašelinišť,
- povinné používání nástroje pro hospodaření s živinami v zájmu zlepšení kvality vody, snížení objemu čpavku a oxidu dusného,
- střídání plodin namísto jejich diverzifikace,
- ekologizační režimy jako součást plánů země EU, jejichž cílem je podporovat zemědělce v používání takových zemědělských postupů, které jdou nad rámec povinných požadavků a jsou prospěšné z hlediska klimatu a životního prostředí, nebo je k takovému chování motivovat.“

3 Charakteristika zkoumané oblasti

Zemědělská výroba je závislá na charakteristice stanoviště, tu ovlivňuje několik faktorů. V první řadě záleží především na klimatických podmínkách, ve kterých se daná zemědělská oblast nachází. Velmi důležitým aspektem je také půda a současně způsob hospodaření na ní (Vlach & Javůrek 2008).

Průměrná teplota Olomouckého kraje činí 9,5 °C, což tvoří 1,7 °C odchylky od průměru teploty, která byly naměřena v letech 1981 - 2010. Současná situace je taková, že od roku 2013 v ČR každoročně dochází k projevům suchého počasí bez dostatku srážek společně s vysokou teplotou. Rok 2018 se řadí mezi druhý nejsušší rok od roku 1961 hned po roce 2003 (ČHMÚ 2019). Na následujícím obrázku můžeme vidět aktuální situaci meteorologického sucha.

Obrázek č. 4: Monitoring meteorologického sucha v ČR k datu 3. 6. 2019 (převzato z: <http://portal.chmi.cz/aktualni-situace/sucho#>, 3. 6. 2019).

vysvětlivky: 0 - bez výskytu sucha, 1 - slabé sucho, 2 - mírné sucho, 3 - výrazné sucho, 4 - výjimečné sucho, 5 - extrémní sucho

Aktuální monitoring meteorologického sucha v ČR ze dne 3. 6. 2019 ukazuje, že oblast olomouckého okresu již na začátku měsíce června postihuje slabé meteorologické sucho. Šarapatka (2010) popisuje meteorologické sucho jako „Zápornou odchylku srážek od normálu během určitého časového období, která podmiňuje vznik sucha zemědělského (nedostatek vláhy pro plodiny), hydrologického (významné snížení hladin vodních toků), případně i sociokenomické (dopady sucha na ekosystémové služby)“. Mezivládní panel pro změnu klimatu IPCC (Intergovernmental Panel on Climate Change) vydal v roce 2019 zprávu, ve které

zmiňuje, že zemědělská činnost vytváří asi čtvrtinu skleníkových plynů. IPCC apeluje na udržitelný způsob hospodaření v zemědělství společně s udržováním vody v krajině. Zároveň upozorňuje na zvýšení intenzity a opakování období sucha (IPCC 2019). Dalším příkladem extrémního počasí, které ovlivňuje zemědělskou produkci, jsou změny srážkového režimu v podobě přívalových dešťů, které mají neblahý vliv především pro ovocné dřeviny (Šarapatka 2010).

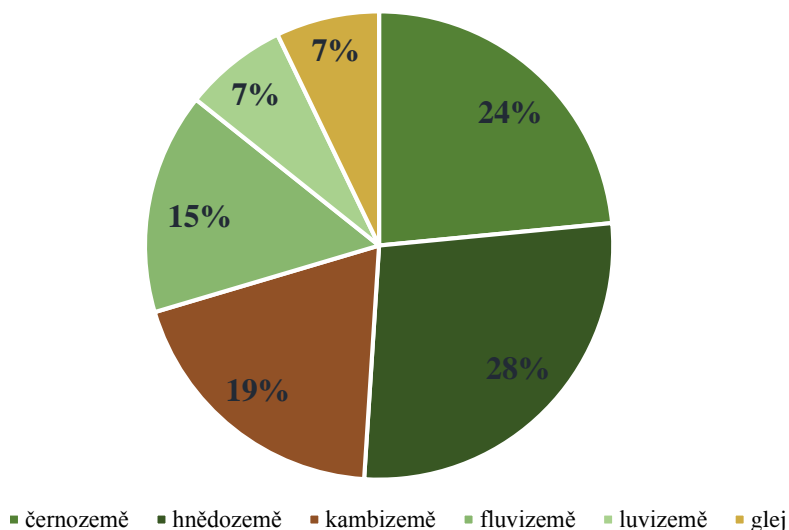
Bývalý okres Olomouc se nachází ve střední Moravě ve východní polovině České republiky a leží v centru dnešního Olomouckého kraje. S rozlohou 1620 km² tvoří nejrozlehlejší okres ze všech bývalých pěti okresů dnešního Olomouckého kraje. Území je převážně nížinaté. Velkou část olomouckého okresu pokrývá Hornomoravský úval, jímž protéká řeka Morava. Kolem povodí řeky Moravy se rozprostírá Chráněná krajinná oblast Litovelské Pomoraví. Tato oblast je tvořena komplexem lužních lesů, společně s nivními loukami a mokřady.

Ochranu půdy zajišťuje zákon č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu. Zemědělský půdní fond je zde popisován jako zdroj přírodního bohatství, o které by mělo být řádně pečováno. Zemědělská půda v olomouckém okrese zabírá 783 km². Jak ze samotného pojmenování zkoumaného území „úrodná Haná“ plyne, většina této oblasti je tvořena kvalitními úrodnými půdami typu černozem, hnědozem a kambizem (www.kr-olomoucky.cz).

Graf č. 3: Bilance půd na území olomouckého okresu

Zdroj dat: www.kr-olomoucky.cz

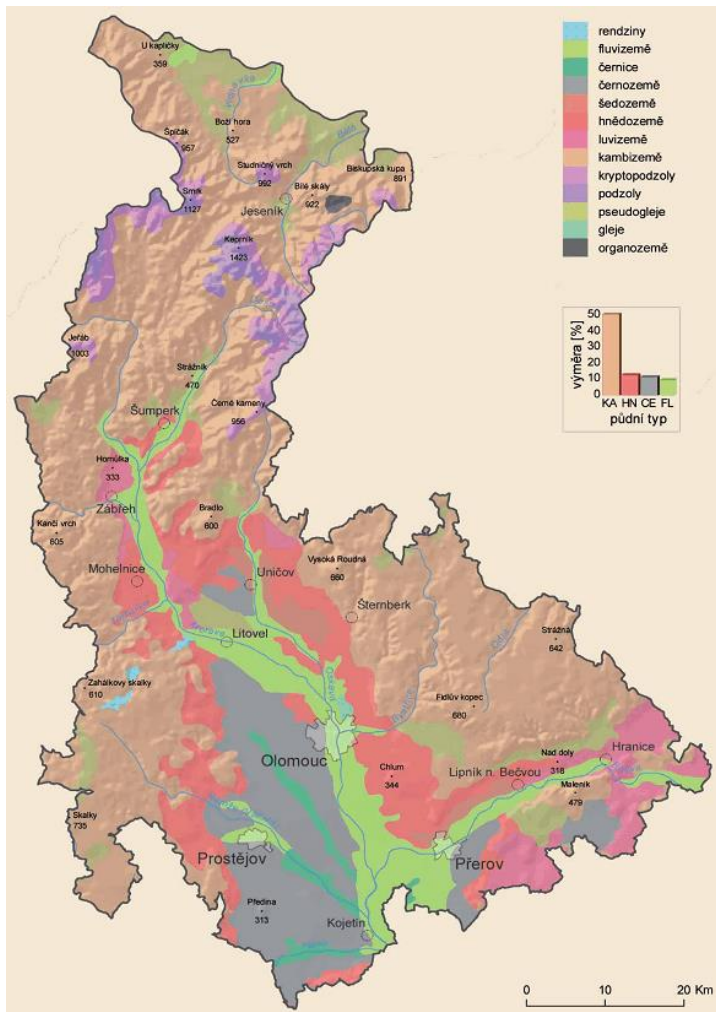
Bilance půd na území olomouckého okresu

Hnědozemě jsou v olomouckém okrese nejrozšířenějším typem půd. Tyto půdy se zpravidla nachází v oblastech nížin i pahorkatin, v návaznosti na černozemě (Šarapatka 2014). Na druhou příčku se řadí černozemě. Šarapatka (2014) popisuje černozemě jako velice úrodné půdy. Nalézt je můžeme v teplých a suchých nížinatých lokalitách. Zpravidla se jedná

o nadmořskou výšku do 250 metrů nad mořem. Kromě oblasti Hané se s nimi v hojnosti můžeme setkat také na Jižní Moravě a v Polabí. Další hodnotné zastoupení mají také kambizemě, které pokrývají 19 % území. Podle Šarapatky (2014) nemají kambizemě striktní požadavky na nadmořskou výšku, vyskytují se tedy jak v nízkých tak i ve vysokých nadmořských výškách.

Obrázek č. 5: Mapa půdních typů v Olomouckém kraji (převzato z: https://www.mzp.cz/cz/pudni_mapy, 20. 5. 2019)

Na území olomouckého okresu převažují zejména hnědozemě a černozemě, rozprostírající se v Hornomoravském úvalu, na pravém břehu řeky Moravy. Prostějovský okres je taktéž tvořen černozeměmi, ty pak přecházejí v hnědozemě a kambizemě. V oblasti řek se potom můžeme setkat s fluvizeměmi. Okres Přebor má zastoupeny nejvíce luzizemě a hnědozemě. Oblast okresu Šumperk a Jeseník je tvořena již oblastmi s odlišným poměrem složení půd. V okrese Šumperk jsou hojně zastoupeny kambizemě. Poté také fluvizemě, nacházející se v okolí řek společně s hnědozeměmi. V hornatinách v okrese Jeseníky se vyskytují kambizemě. V oblastech vyšší nadmořské výšky se vyskytují kryptopodzoly.

Na našem území vznikla kategorizace zemědělských oblastí, které jsou si podobné na základě několika faktorů. Jde zejména o jejich přírodní a klimatické podmínky společně s typicky vyskytujícími se půdami. Tohle rozdělení napomáhá lepšímu využití těchto oblastí, kdy je brán ohled na přírodní podmínky pro efektivnější využití oblasti na základě pěstování vhodných plodin. Aktuální rozdělení zemědělských výrobních oblastí je následující (podle Tyšer 2008):

kukuřičná výrobní oblast

K 1 podoblast dobrá

K 2 podoblast průměrná

K 3 podoblast horší

řepařská výrobní oblast

Ř 1 podoblast dobrá

Ř 2 podoblast průměrná

Ř 3 podoblast horší

bramborářská výrobní oblast

B 1 podoblast dobrá

B 2 podoblast střední

B 3 podoblast horší

horská výrobní oblast

H 1 podoblast dobrá

H 2 podoblast horší

Tabulka č. 2: Rozdělení zemědělské půdy Olomouckého kraje do výrobních oblastí
Zdroj informací pro tabulku: SVZ PŮDA, 2015.

Zemědělské výrobní oblasti v Olomouckém kraji (ha)								
oblast	řepařská			bramborářská		bramb.- ovesná	horská	
podoblast	Ř1	Ř2	Ř3	B1	B2	B3	H1	H2
Jeseník	0	3 313	5 967	3 507	2 212	3 902	1 926	2 859
Olomouc	55 505	9 156	447	3 869	2 594	11 697	1 677	1 754
Prostějov	32 667	2 803	765	4 873	3 224	8 676	0	620
Přerov	32 841	5 602	12 364	1 874	2 779	2 861	0	341
Šumperk	4 591	5 914	5 169	5 843	7 198	8 649	7 913	10 610
Olomoucký kraj celkem	125 604	26 787	24 712	19 967	18 006	35 786	11 516	16 184

Z tabulky je patrná absence kukuřičné oblasti a také fakt, že olomoucký okres je významnou řepařskou oblastí. Řepařská oblast Ř1 je ideální oblastí pro pěstování cukrovky, potravinářské pšenice a sladovnického ječmene (Vráblíková & Vráblík 2007).

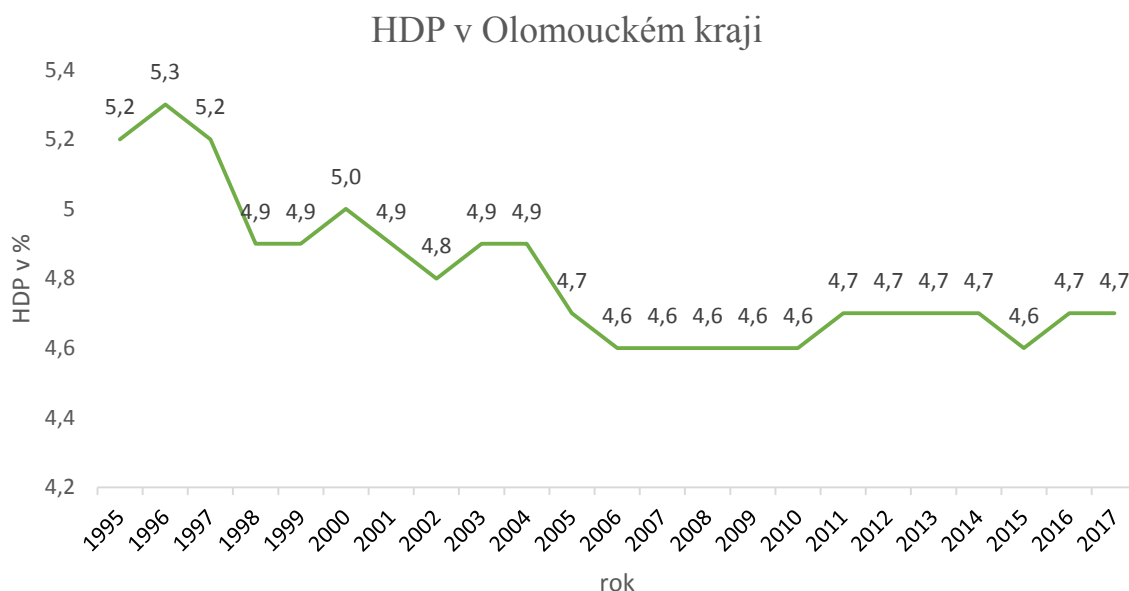
4 Socioekonomická charakteristika Olomouckého kraje

Následující kapitola se soustřeďuje na socioekonomickou stránku ve vztahu se zemědělským sektorem na území Olomouckého kraje.

4.1 Hrubý domácí produkt

Graf č. 4: HDP Olomouckého kraje

Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ

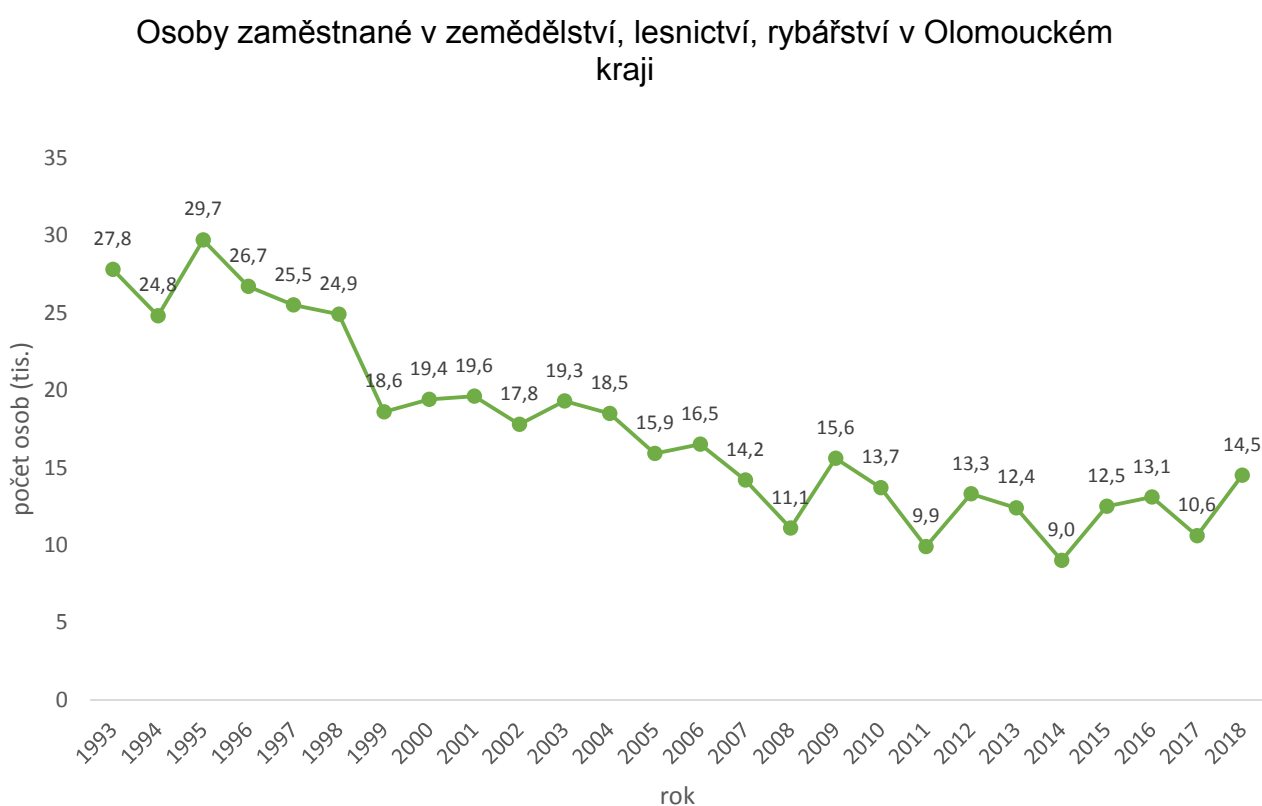
Graf vyobrazuje hodnoty hrubého domácího produktu (HDP), které byly evidované v období od roku 1995 až do roku 2017 v Olomouckém kraji. Z dostupných údajů Ústavu zemědělské ekonomiky (2016) byl podíl zemědělství na HDP v roce 2013 asi 3 % a v roce 2016 2,46 %. Ceny zemědělských produktů zároveň poklesly o 4,9 %. Došlo tedy k poklesu podílu zemědělství na HDP. Tento pokles však neměl na HDP v Olomouckém kraji žádný vliv. HDP je v tomto období stabilní, dochází jen k jednomu výkyvu o desetinu procenta. Lze konstatovat, že podíl zemědělství na HDP regionu je natolik nízký, že jej příliš neovlivní.

4.2 Zaměstnanost v zemědělském sektoru Olomouckého kraje

Jeden z dalších zajímavých ekonomických faktorů, který lze z hlediska zemědělství v Olomouckém kraji popsat, je zaměstnanost a podíl zaměstnaných osob v zemědělském sektoru. Zaměstnanost ve sledovaném období ukazuje následující graf.

Graf č. 5: Zaměstnanost v Olomouckém kraji ve sledovaném období

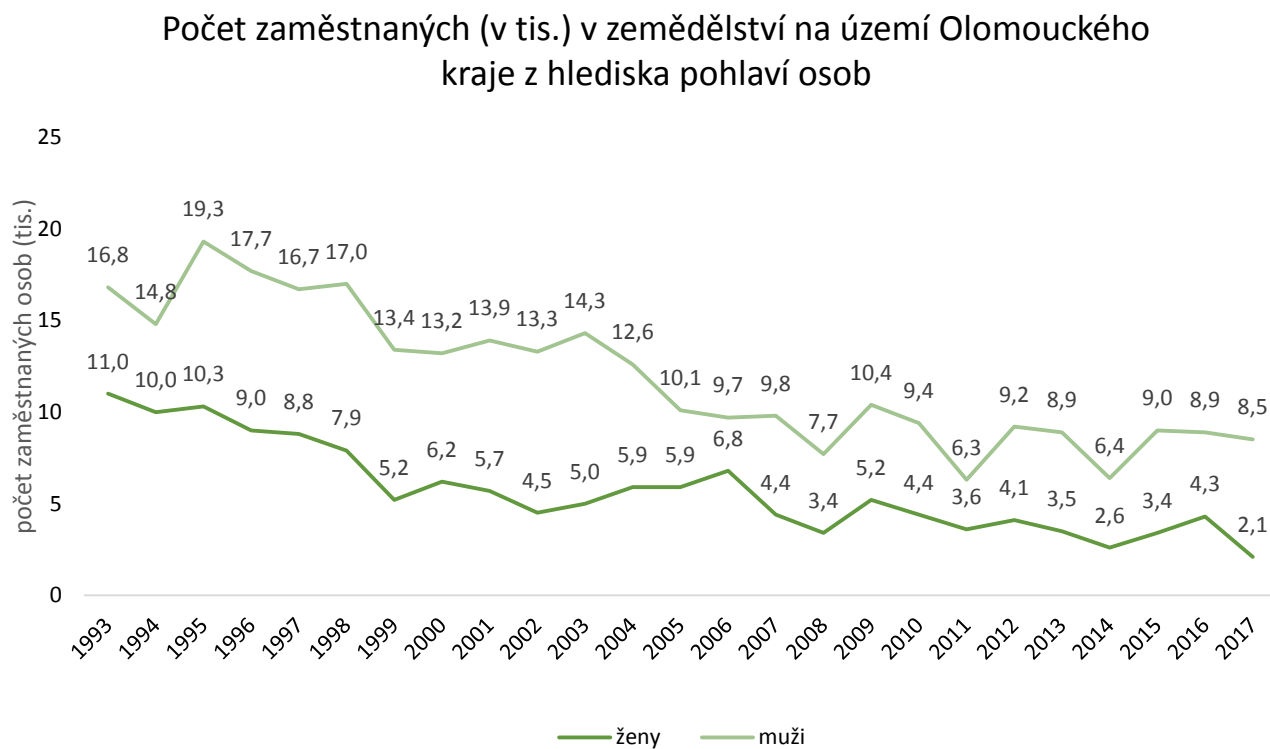
Zdroj: Veřejná databáze ČSÚ, 2019.

Časová řada popisuje počet zaměstnaných v Olomouckém kraji. Graf dokumentuje, že počet osob zaměstnaných v zemědělství v Olomouckém kraji od počátku sledovaného období vykazuje klesající tendenci. Nejvyšší hodnota osob zaměstnaných v zemědělství byla 29 700 osob v roce 1995, oproti tomu nejnižší zaznamenaná hodnota byla zaznamenána v roce 2014, pouze 9 000 osob.

Graf č. 6: Zaměstnanost v zemědělství z hlediska pohlaví

Zdroj: veřejná databáze ČSÚ

Ačkoliv by se na první pohled mohlo zdát, že v zemědělství pracují téměř sami muži, není tomu tak. Z grafu lze vyčíst, že v zemědělském sektoru Olomouckého kraje pracuje sice více mužů nežli žen, mnohdy však nebyly rozdíly příliš patrné. Například v roce 2011 pracovalo v zemědělství 6 300 mužů a 3 600 žen. Značný rozdíl však můžeme pozorovat v roce 1995, kdy rozdíl mezi ženami a muži činil 9,3 tisíc zaměstnanců, poté v letech 1998 a 2003, kdy byl rozdíl 9,1 tisíc zaměstnaných osob.

5 Rostlinná výroba v kontextu ČR a Olomouckého kraje

Rostlinná výroba tvoří potravinovou základnu pro člověka, krmivovou základnu hospodářským zvířatům nebo je využívána průmyslově. V České republice se rostlinná výroba soustřeďuje zejména na produkci obilovin, které svojí výměrou zabírají zhruba 58 % orné půdy. Významné obiloviny u nás jsou pšenice ozimá, ječmen jarní, ječmen ozimý a kukuřice. Kukuřice je v Česku pěstována především jako krmivo pro hospodářská zvířata. Významnou a novou obilovinou je kříženec pšenice obecné a žita obecného s názvem tritikále (žitovec, ×*Triticosecale*). Velmi často pěstovaná olejnina je řepka olejná, dále mák setý nebo slunečnice roční. Důležitou plodinou je řepa cukrovka, která se především využívá pro výrobu cukru. S tradicí se pěstuje i chmel. Dále se na české půdě můžeme setkat s luskovinami, okopaninami a mnoho dalšími plodinami (Urban a kol. 2016).

5.1 Struktura rostlinné výroba na území Olomouckého kraje

Tabulka č. 3: Rostlinná výroba na území Olomouckého kraje a její plošné rozložení

Zdroj dat: veřejná databáze ČSÚ; (zaokrouhleno)

Osevní plodiny na území Olomouckého kraje	
obiloviny celkem	98 052 ha
pšenice	51 291 ha
žito	1 106 ha
ječmen	36 270 ha
luskoviny	1 473 ha
brambory	326 ha
slunečnice	32 ha
cukrovka technická	12 330 ha
řepka	27 458 ha
pícniny	28 178 ha
kukuřice	15 086 ha

Tabulka č. 4: Ovocné sady a jejich plocha na území Olomouckého kraje
Zdroj dat: veřejná databáze ČSÚ

Výčet ovocných sadů a jejich plochy na území Olomouckého kraje	
pěstitelé ovoce celkem	122
plocha sadů (ha)	1242,93
jabloně	653,75
hrušně	80,82
broskvoně	6,17
meruňky	27,13
třešně	18,09
višně	33,43
slivoně	291,91
ořešáky vlašské	1,75
rybízy červené a bílé	90,82
rybízy černé	35,27

6. Živočišná výroba v kontextu ČR a Olomouckého kraje

Živočišná výroba hraje důležitou úlohu v zemědělství České republiky. Chov zvířat a jejich ochrana proti týrání je ošetřena zákonem č. 246/1992 na ochranu zvířat proti týrání. Významnou živočišnou komoditou je mléko, maso a vejce. Tyto komodity se poté objevují na tuzemském trhu, nebo jsou určeny k vývozu. Vývoz mléka se každoročně zvyšuje. V roce 2016 Česká republika vyprodukovala 2 984,2 milionů litrů mléka. Naopak, chov prasat, ČR vykazuje klesající tendenci vlastní produkce a dovoz ze zahraničí převyšuje vývoz. Výroba drůbežního masa se v roce 2016 zvýšila (Ministerstvo zemědělství 2016).

6.1 Struktura živočišné výroba v Olomouckém kraji

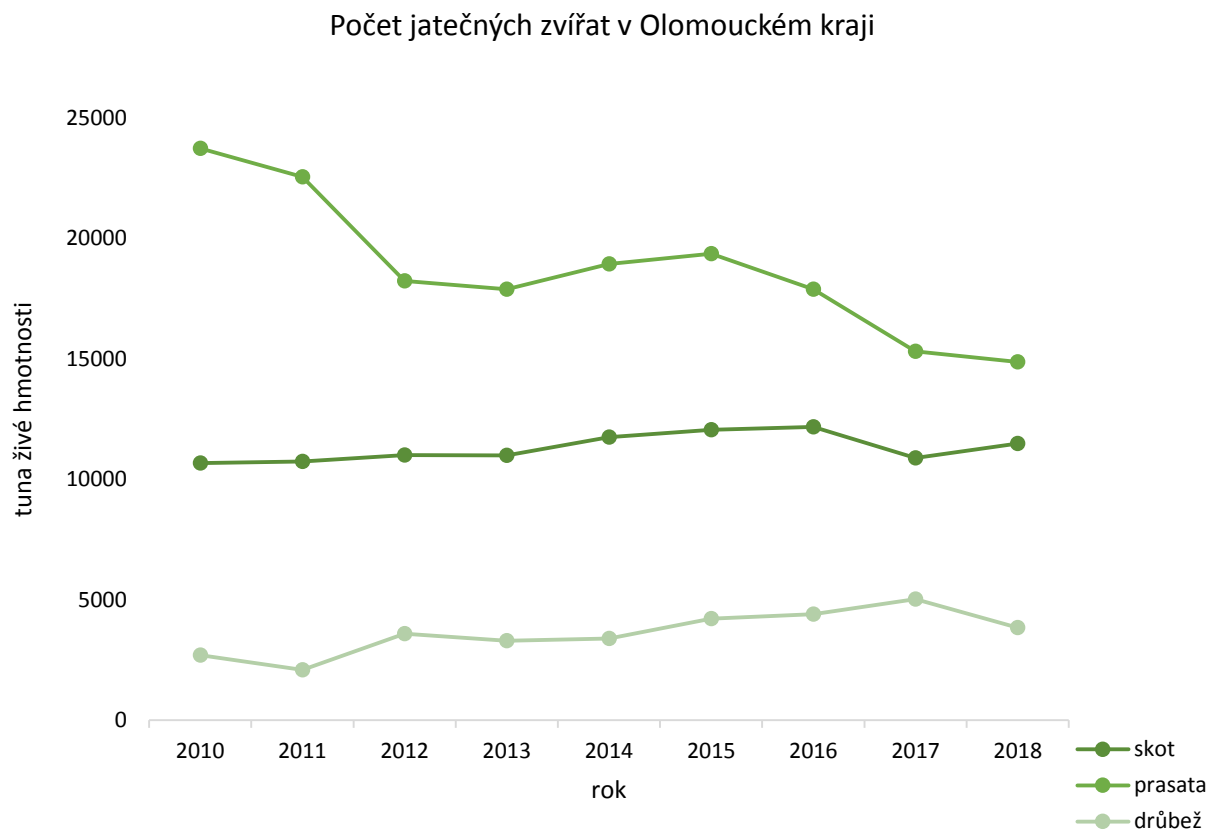
Tabulka č. 5: Přehled hospodářských zvířat na území Olomouckého kraje

Zdroj dat: Veřejná databáze ČSÚ

Počet hospodářských zvířat na území Olomouckého kraje	
hospodářské zvíře	počet (ks)
skot	92 860
z toho krávy	39 702
prasata	74 043
z toho prasnice	4 448
ovce	9 044
kozy	1 670
koně	1 789
drůbež	438 421
z toho slepice	129 135

Graf č. 7: Hospodářská zvířata na území Olomouckého kraje ve sledovaném období

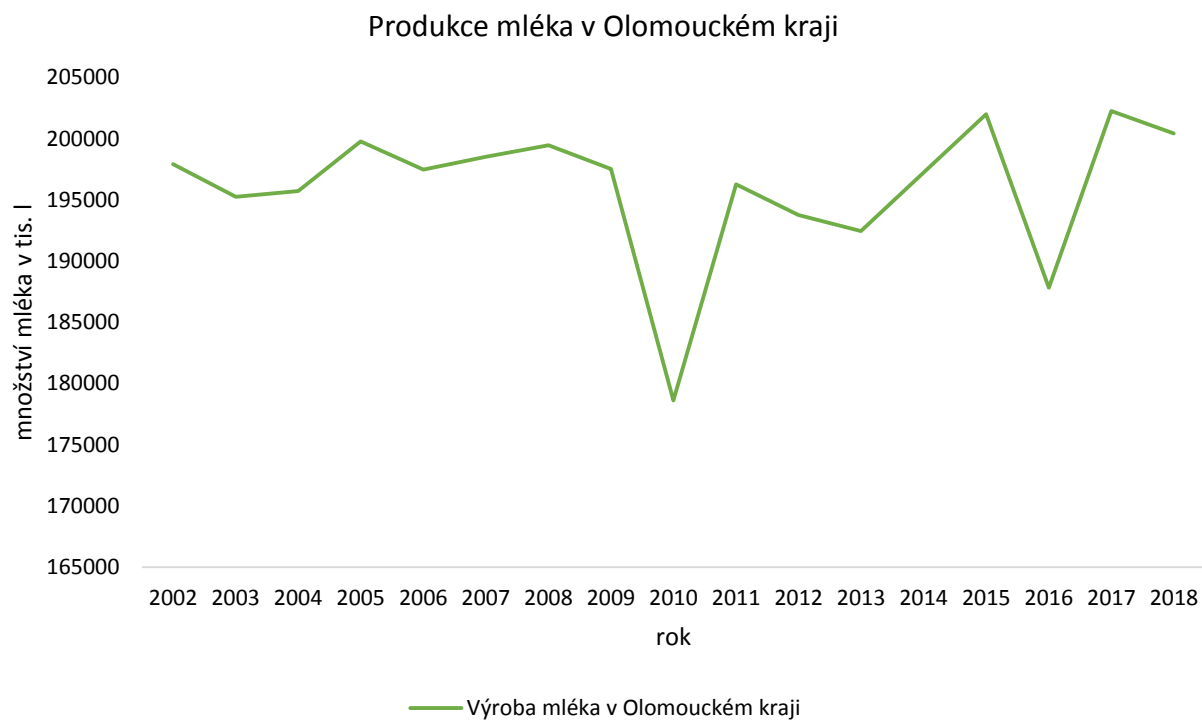
Zdroj dat: Veřejná databáze ČSÚ

Vyobrazený graf jatečných zvířat ve sledovaném období poukazuje na úbytek chovu prasat a růstovou tendenci drůbeže. Co se týče skotu, hodnoty se víceméně za uplynulá léta neměnily.

Graf č. 8: Produkce mléka v Olomouckém kraji

Zdroj informací: Veřejná databáze ČSÚ

Za sledované období bylo nejvíce litrů mléka vyprodukováno v roce 2018 (200 429 000 l). Nejméně pak v roce 2010, kdy byla produkce mléka v Olomouckém kraji téměř o 22 milionů litrů nižší (178 612 000 l).

7 Haná regionální produkt

Na území České republiky již vzniklo mnoho regionálních značek (aktuálně 27 regionálních značek), k nimž patří i Haná regionální produkt. Značka Haná regionální produkt vznikla pod záštitou podpory regionu Haná a šetrnosti k životnímu prostředí. Pomáhá malým podnikům a zaručuje kupujícímu garanci původu výrobku společně s jeho kvalitou a čerstvostí (www.regionalni-znacky.cz). Tento způsob prodeje potravin lze označit za ekologicky šetrný. Regionální potraviny mají díky menší trase vývozu výhodu v tom, že spotřebitel kupuje výrobek, který je v první řadě čerstvý a zároveň má vědomí o původu (Šarapatka 2010). Následující tabulka vyčleňuje zemědělské podniky z olomouckého okresu, které ocenění Haná regionální produkt získaly. Fotografie produktů jsou dostupné v příloze bakalářské práce (příloha č. 1).

Tabulka č. 6: Přehled podniků a jejich výrobků s oceněním značky Haná regionální produkt

Zdroj: www.regionalni-znacky.cz; Šuláková 2012.

Zemědělské podniky s oceněním Haná regionální produkt	
Podnik	Oceněný výrobek
Doubravský dvůr	mléčné výrobky (malinový mls)
Farma Letocha	květový a medovicový med
Farma Pohořanská koza	kozí sýry
Farma Střemeníčko	sýry
Ovocnářství Mezice	ovocné mošty (jablečné, hruškový, s příchutí černého rybízu)
Simi Fruit Garden s.r.o. Troubelice	biopovidla
Tagros a.s. Troubelice	jablka
Včelařství Czabe Šternberk	med
Včelařství v Náměšti na Hané	květový a medovicový med
ZD Senice na Hané	mléčné výrobky (jogurt Hanáček, tvaroh Drásal, zákys, jogurtové mléko, farmářská smetna, sýry, tvarohové dezerty, pomazánky)
ZD Újezd u Uničova	masné výrobky

8 Zpracovatelé zemědělských produktů v Olomouckém kraji

Tabulka č. 7: Zpracovatelské firmy olomouckého okresu

Zpracovatelské firmy olomouckého okresu	
podnik	zaměření
Adriana	výrobce těstovin
Alibona a.s. Litovel	výrobky z ovoce a zeleniny
Nutrend D. S., a.s.	výrobce doplňků stravy
Olma, a.s.	výrobce mléčných výrobků
Pivovar Litovel a.s.	výrobce piva
Zora	výrobce čokolád a cukrovinek
MALITAS s.r.o.	výrobce mouky a těstovin
Litovelská cukrovarna, a.s.	výrobce cukru

Tabulka č. 8.: Zpracovatelské firmy v okrese Jeseník

Zpracovatelské firmy v okrese Jeseník	
podnik	zaměření
Unita, spol. s.r.o.	výroba oplatků
Bairnsfather Family Distillery s.r.o.	výroba alkoholických nápojů

Tabulka č. 9: Zpracovatelské firmy v okrese Prostějov

Zpracovatelské firmy v okrese Prostějov	
podnik	zaměření
GRANETTE & STAROREŽNÁ Distilleries, a.s.	výrobce lihovin
SLADOVNY SOUFFLET ČR, a.s.	výrobce sladu
Mlékárna Otinoves s.r.o.	výrobce mléčných výrobků
Cukrovar Vrbátky a.s.	výrobce cukru
ALIKA a.s.	výrobce sušených ořechů a ovoce

Tabulka č. 10: Zpracovatelské firmy v okrese Přerov

Zpracovatelské firmy v okrese Přerov	
podnik	zaměření
VÁHALA a spol s.r.o.	výroba masných a lahůdkářských výrobků
TRUMF International s.r.o.	výroba koření atd.
Pivovar Zubr a.s.	výrobce piva

Tabulka č. 11: Zpracovatelské firmy v okrese Šumperk

Zpracovatelské firmy v okrese Šumperk	
podnik	zaměření
Pivovar Holba, a.s.	výrobce piva
A. W. spol. s.r.o.	výrobce tvarůžků
PRO-BIO, obchodní společnost s.r.o.	výrobce bezlepkových potravin
ÚSOVSKO a.s.	výrobce FIT müsli tyčinek

Seznam zdrojů použitých pro tabulky č. 7 – 11 je uveden v přehledu literatury.

Zpracovatelské firmy v Olomouckém kraji tvoří solidní základnu pro zpracování široké škály surovin zemědělské prvovýroby Olomoucka. Olomoucký kraj by se celkově dal charakterizovat jako významná oblast pro cukrovarnictví i pivovarnictví. Zpracovatelské firmy v Olomouckém kraji, zabývající se výrobou bioproduktů jsou například:

- PRO-BIO, obchodní společnost s r.o.
- OLMA a.s. – zpracovává biomléko
- ÚSOVSKO a.s.

9 Výzkumná část

Výzkumná část byla uskutečněna na základě kvalitativního výzkumu. Výsledkem výzkumné části práce bylo vytvoření předvýzkumu. Doulík (2016) popisuje předvýzkum jako stěžejní část výzkumu, kdy je výzkum aplikován na malý vzorek respondentů a tím odhaluje případné chyby v metodice sběru dat.

9.1 Vzorek respondentů

Volba respondentů byla limitována dvěma faktory. Oslovené osoby musely především podnikat v zemědělské výrobě. Konkrétně se jednalo o zemědělské podniky, které se zabývají živočišnou nebo rostlinnou produkcí či chovají hospodářská zvířata pro agroturistické a rekreační účely. Další faktor představovalo území. Do výzkumu byly zahrnuty pouze ty zemědělské podniky, které hospodaří v rámci bývalého olomouckého okresu.

9.2 Metoda sběru dat

Výzkumná část byla realizována kvalitativním výzkumem. Nástrojem tohoto výzkumu byla dotazovací technika uskutečněná formou dotazníkového šetření. Dotazník představuje v pedagogickém výzkumu techniku písemného kladení otázek s cílem získat písemné odpovědi (Doulík 2016).

První položky zjišťovaly základní informace, týkající se zemědělských podniků. Druhá třetina se zaměřovala na stránku socioekonomickou a poslední část se soustředovala na názorové postavení zemědělců vůči aktuálním problémům v zemědělském sektoru. Následně byly porovnávány závislosti jednotlivých položek na sobě. Vzhledem ke specifickému okruhu dotazovaných byl dotazník předán 111 zemědělským podnikům. Dotazníkového šetření se nakonec zúčastnilo 35 respondentů. Návratnost dotazníku byla tedy 32 %. Dotazník byl vyplňován formou webové stránky, eventuálně písemnou formou. Obsahoval 10 uzavřených a 6 polouzavřených otázek. Vlastní dotazníkové šetření probíhalo v rozmezí dnů 20. 3. 2019 - 24. 11. 2019 (kompletní znění dotazníku je dostupné v příloze č. 2, vyplněné archy dotazníků jsou archivovány u autora práce).

9.3 Stanovené hypotézy

Stanoveny byly následující výzkumné předpoklady:

Hypotéza č. 1

Více než 75 % podniků s konvenčním hospodařením má výměru větší než 100 ha.

Hypotéza č. 2

Více než 75 % zemědělců pokládá za důležité snížit negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí.

Hypotéza č. 3

Problémy spojené s extrémním počasím ovlivňují více než 90 % podniků.

Hypotéza č. 4

Více než 90 % podniků nechává zpracovávat (zpracovává) své produkty v rámci Olomouckého kraje.

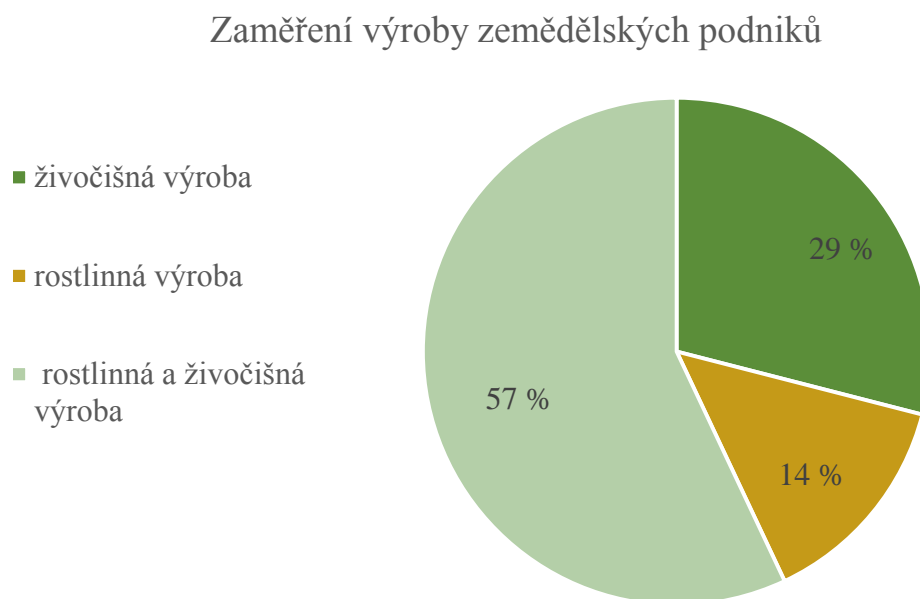
9.4 Výsledky

Cílem výzkumu bylo ověřit stanovené hypotézy společně s interpretací dalších získaných dat z dotazníku. Nejprve dojde k seznámení se zemědělskými podniky, které se účastnily na tomto výzkumu.

Graf č. 9: Koncepce hospodaření zemědělských podniků

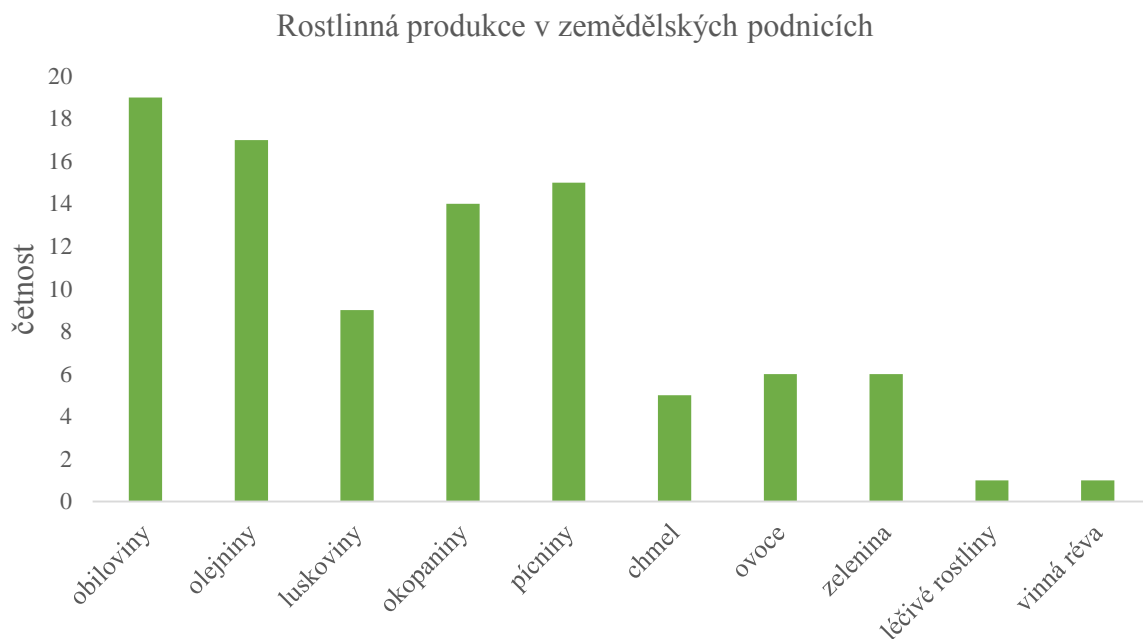

Graf č. 10: Zaměření výroby zemědělských podniků

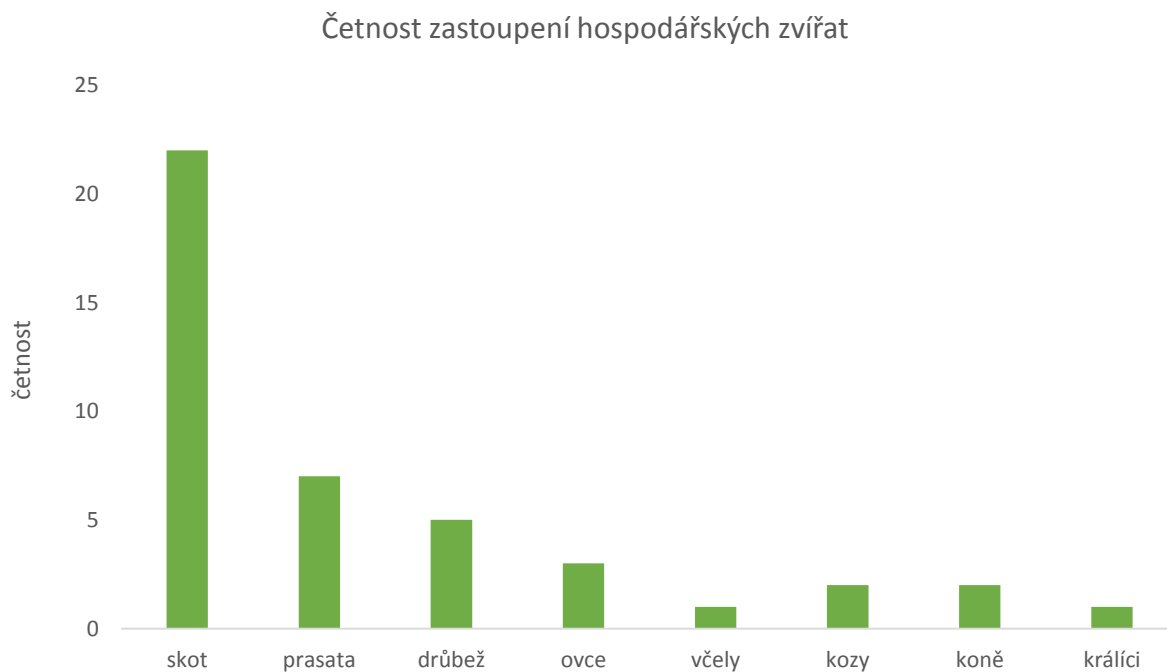
Z těchto podniků, vyjádřených v grafu, jsou zároveň tři podniky smíšeného zemědělství, které se zabývají zemědělstvím za účelem rekreace či volnočasových aktivit.

Graf č. 11: Rostlinná produkce zemědělských podniků

Zajímavým faktem je, že na území olomouckého okresu se již můžeme setkat s vinicemi.

Graf č. 12: Četnost zastoupení kategorií hospodářských zvířat

Tabulka č. 12: Počet zaměstnanců v zemědělských podnicích

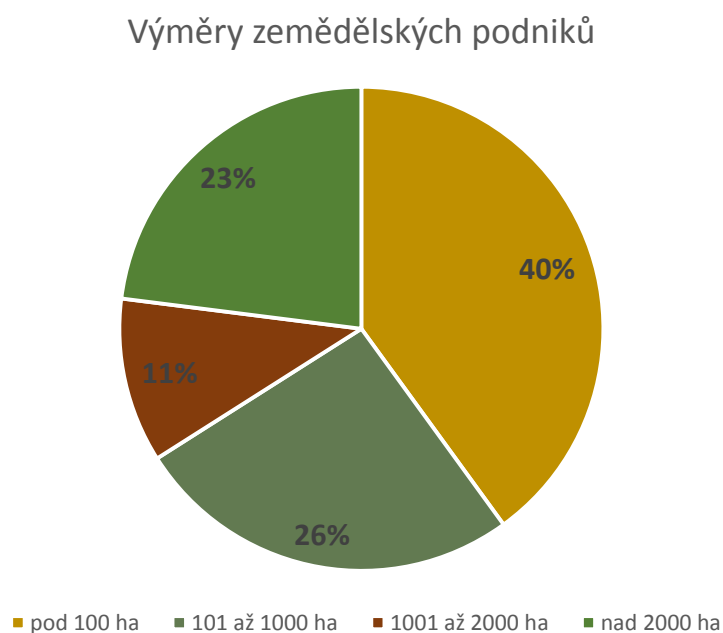
Četnost (n) a procentuální zastoupení (%) zaměstnanců		
počet zaměstnanců	četnost	procentuální podíl
5 a méně	17	50%
6 až 10	2	6%
11 až 24	6	18%
nad 25	9	26%

Tabulka č. 13: Počet zaměstnanců z hlediska okresu bydliště

Četnost (n) a procentuální zastoupení (%) zaměstnanců z hlediska jejich bydliště		
	četnost (n)	procentuální podíl (%)
pouze zaměstnanci olomouckého okresu	26	79%
méně než 1/2 zaměstnanců z okolních okresů	7	21%

Z tabulky vyplývá, že většinu zaměstnanců tvoří obyvatelé olomouckého okresu. Překvapivě 58 % podniků tvoří 5 a méně zaměstnanců.

Graf č. 13: Výměra obhospodařované půdy zemědělských podniků

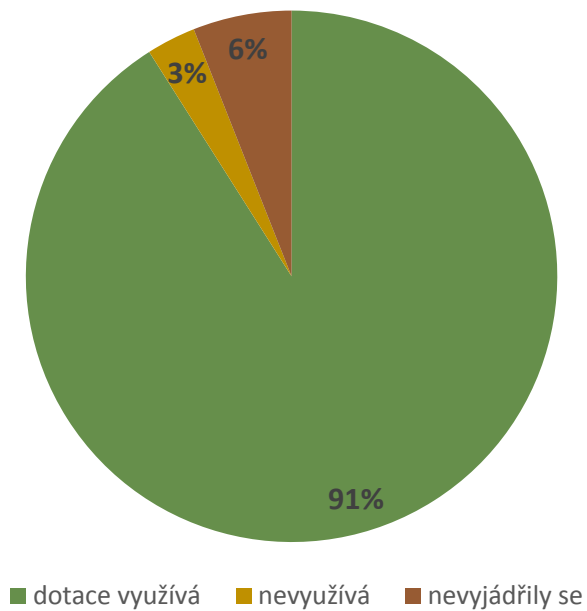

Tabulka č. 15: Četnost zemědělských podniků s ohledem na čerpání dotačních zdrojů

Využívání dotačních programů zemědělci		
dotační program	četnost (n)	procentuální zastoupení (%)
na výměru	31	94%
na produkci	24	72%
bez dotačního programu	1	13%
nevyjádřily se	2	6%

Graf č. 14: Zemědělské podniky čerpající dotace

Využívání dotací zemědělskými podniky

Hypotéza č. 1

Více než 75 % podniků s konvenčním hospodařením má výměru větší než 100 ha.

H_0 - Více než 75 % podniků s konvenčním hospodařením má výměru větší než 100 ha.

H_1 - Méně než 75 % podniků s konvenčním hospodařením má výměru větší než 100 ha.

Platnost stanovené hypotézy (H_0) budeme ověřovat na základě postavení této hypotézy vůči hypotéze alternativní H_1 (Chráška 2007).

Tabulka č. 16: Výměra zemědělské půdy z hlediska koncepce hospodaření

Výměra zemědělské půdy z hlediska koncepce hospodaření					
zemědělství	< 100 ha	101 ha - 1000 ha	1001 ha - 2000 ha	> 2000 ha	Celkem
ekologické	6	3			9
integrované	5			1	6
konvenční	3	6	4	7	20
celkem	14	9	4	8	35

Z tabulky vyplývá, že konvenční hospodaření, má mnohem vyšší zastoupení ploch větších než 100 hektarů. Nyní se přesuneme ke kontingenční tabulce a χ^2 testu, kterým budeme ověřovat stanovenou hypotézu.

Do kontingenční tabulky byly doplněny údaje z tvrzení nulové a alternativní hypotézy. Hypotézy otestujeme tak, že dosadíme získané a očekávané hodnoty do vzorce:

$\chi^2 = \sum \frac{(P-O)^2}{O}$. Hodnota χ^2 (chí kvadrát) nám ukáže rozdíl mezi očekávanou a pozorovanou četností (Chráška 2007). Hodnota P značí hodnoty pozorované a hodnota O značí hodnoty očekávané.

Tabulka č. 17: Kontingenční tabulka pro χ^2 test zdali má více než 75 % podniků s konvenčním hospodařením výměru větší než 100 ha

Test dobré shody chí-kvadrát			
	P	O	$\frac{(P - O)^2}{O}$
varianta A	17	16	0,06
varianta B	3	4	0,25
Σ	20	20	0,31

Varianta A – četnost zemědělských podniků s výměrou větší než 100 ha

Varianta B – četnost zemědělských podniků s výměrou pod 100 ha

Hladina významnosti byla určena 0,05. Stupeň volnosti 1. Ze statistických tabulek byla zjištěna kritická hodnota rizika 3,841. Hodnota stanovená testem z našich dat je 0,31. Hypotézu H_0 tedy nezamítáme.

Hypotéza č. 2

Více než 75 % zemědělců pokládá za důležité snížit negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí.

H_0 Více než 75 % zemědělců pokládá za důležité snížit negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí.

H_1 Méně než 75 % zemědělců pokládá za důležité snížit negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí.

Tabulka č. 18: Vnímání důležitosti snížení negativního dopadu zemědělského hospodaření na životní prostředí

Vnímání důležitosti snížení dopadu hospodaření na životní prostředí		
škála	četnost	procentuální podíl (%) zaokrouhlený na celá čísla
velmi důležité	8	23 %
důležité	22	63 %
nedokážu posoudit	4	11 %
méně důležité	1	3%

Tabulka č. 19: Kontingenční tabulka pro χ^2 test zdali více než 75 % zemědělců pokládá za důležité snížit negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí

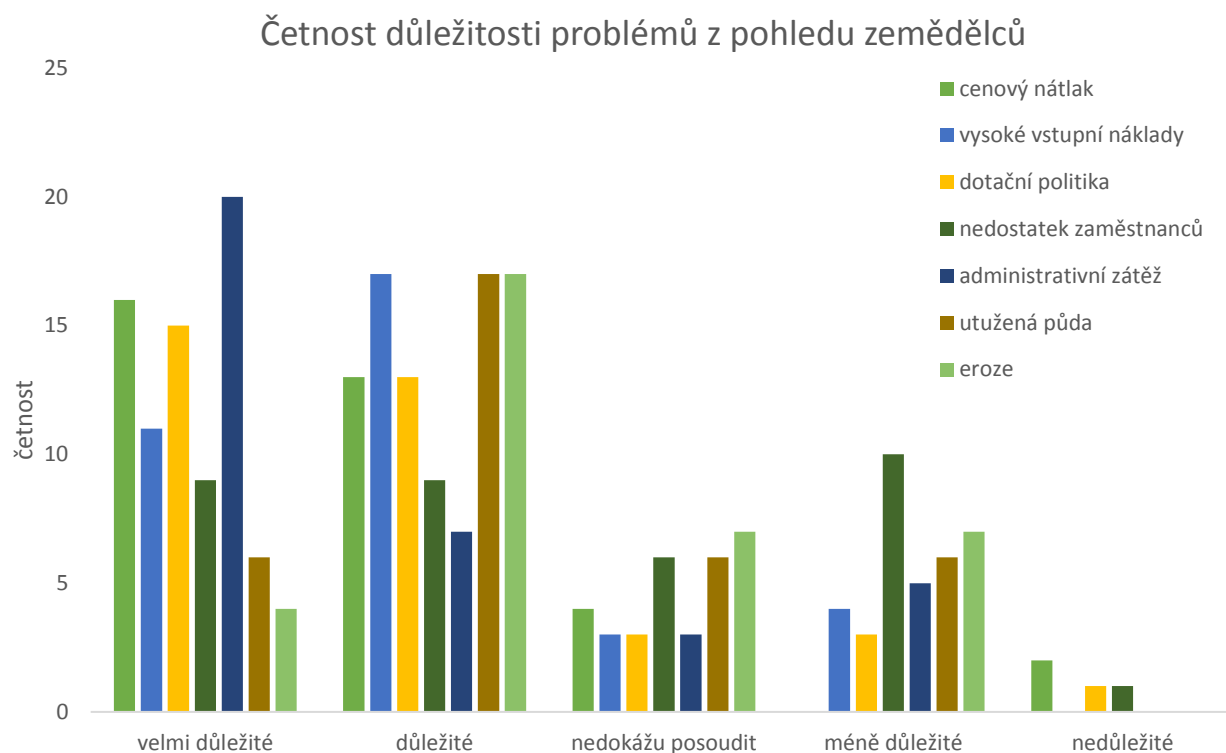
	Test dobré shody chí-kvadrát		
	pozorovaná četnost P	očekávaná četnost O	$\frac{(P - O)^2}{O}$
zájem na zlepšení ŽP	30	27	0,33
nezájem na zlepšení ŽP	5	8	1,125
Σ	35	35	1,455

Varianta A: Zemědělci pokládají za důležité snížit negativní vliv hospodaření na ŽP.

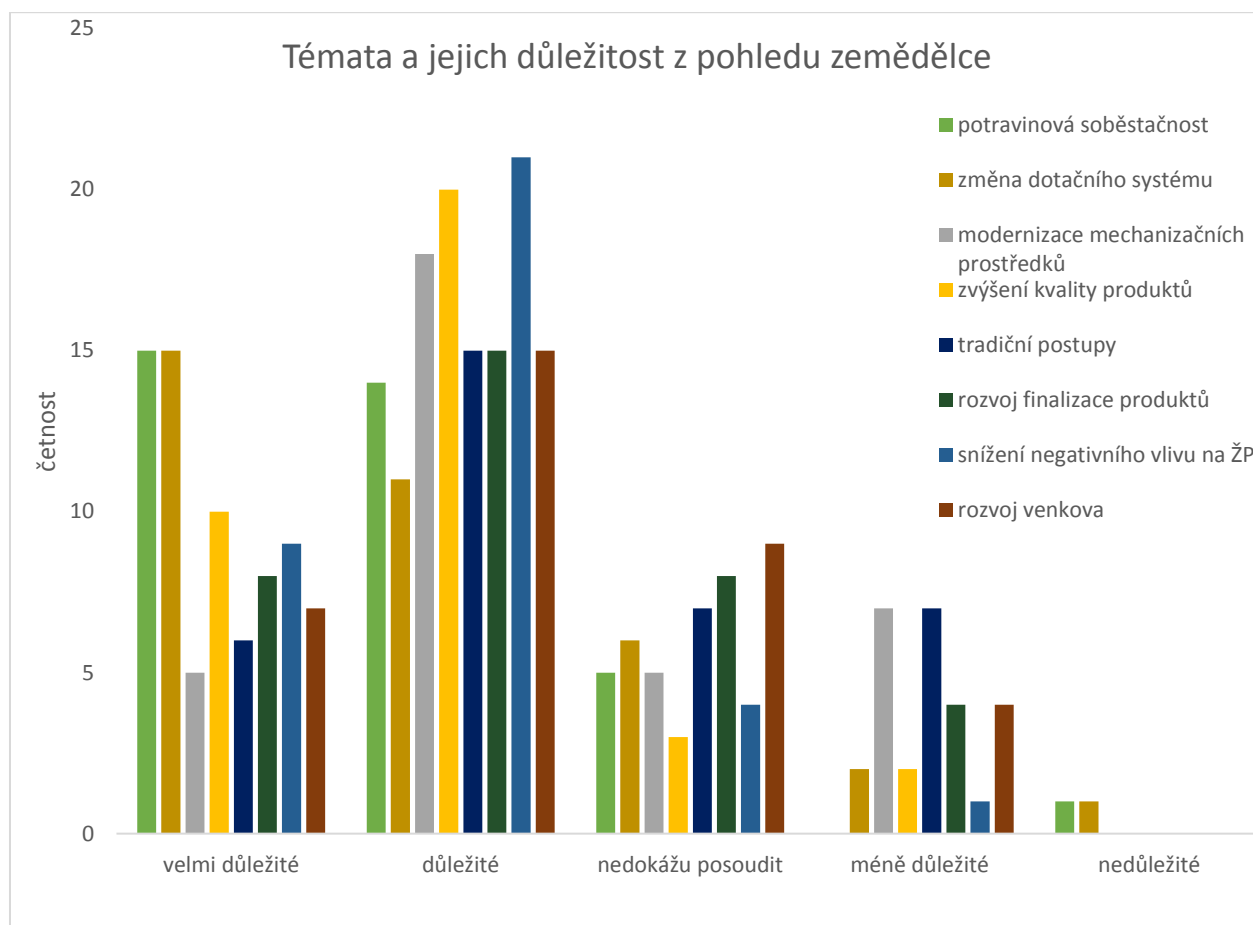
Varianta B: Zemědělci nepokládají za důležité snížit negativní vliv hospodaření na ŽP.

Hladina významnosti byla určena 0,05. Stupeň volnosti 1. Ze statistických tabulek byla zjištěna kritická hodnota rizika 3,841. Hodnota stanovená testem z našich dat je 1,455. Hypotézu H_0 tedy nezamítáme

Graf č. 15: Četnost důležitosti problému z pohledu zemědělců

Graf č. 16: Diskutovaná témata v zemědělství a důležitost jejich zlepšení z pohledu zemědělce

Graf ukazuje hodnoty četnosti u jednotlivých položek z baterie otázek v dotazníku. Jednalo se o otázku, která chtěla znát hodnocení důležitosti v jednotlivých oblastech. Nejvíce četnosti u hodnotící škály 1 – velmi důležité získala potravinová soběstačnost a změna dotační politiky. Důležité bylo pro podniky snížení negativního vlivu zemědělství na životní prostředí a zvýšení kvality produktů.

Tabulka č. 20: Perspektiva plánovaných změn zemědělských podniků

Perspektiva plánovaných změn v zemědělských podnicích		
změny, které plánují podniky realizovat	četnost odpovědí (n)	procentuální podíl (%)
modernizace technologií	20	57%
rozšíření zemědělské produkce	8	23%
implementace nových plodin	4	12%
snížení negativního dopadu hospodaření na ŽP	9	26%
implementace biopásů	8	23%
žádné změny nemáme v plánu	13	37%

Hypotéza č. 3

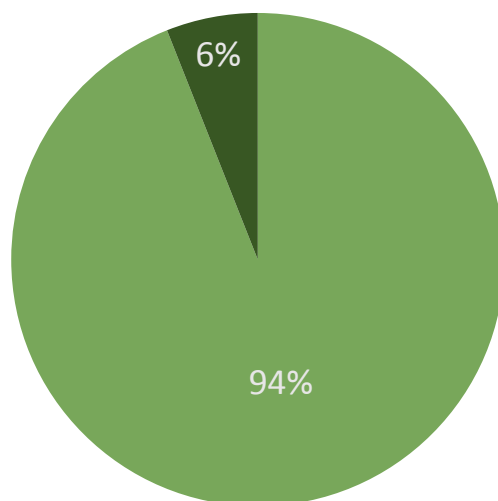
Problémy spojené s extrémním počasím ovlivňují více než 90 % podniků.

H_0 Problémy spojené s extrémním počasím ovlivňují více než 90 % podniků.

H_1 Problémy spojené s extrémním počasím ovlivňují méně než 90 % podniků.

Graf č. 17: Míra vlivu extrémního počasí na zemědělce

Ovlivňuje extrémní počasí zemědělce?

■ ano ■ ne

Tabulka č. 21: Kontingenční tabulka pro χ^2 test zjišťující zdali extrémní výkyvy počasí ovlivňují více než 90 % podniků

Test dobré shody chí-kvadrát			
	pozorovaná četnost P	očekávaná četnost O	
Varianta A	33	32	0,031
Varianta B	2	3	0,333
Σ	35	35	0,364

varianta A: Podniky ovlivňuje extrémní počasí.

varianta B: Podniky neovlivňuje extrémní počasí.

Hladina významnosti byla určena 0,05. Stupeň volnosti 1. Ze statistických tabulek byla zjištěna kritická hodnota rizika 3,841. Hodnota stanovená testem z našich dat je 0,364. Hypotézu H_0 tedy nezamítáme.

Tabulka č. 22: Možnosti zmírnění dopadu sucha na zemědělské podniky

Možnosti řešení zmírnění stavu sucha a preference podniků vůči těmto řešení	
možnost řešení sucha	četnost náklonnosti podniků (%)
závlahový systém	52%
záchytné nádrže na vodu	66%
dělicí prvky pěstební plochy	49%
zařazení meziplodin	46%

Hypotéza č. 4

Více než 90 % podniků nechává zpracovávat (zpracovává) své produkty v rámci Olomouckého kraje.

H_0 Více než 90 % podniků nechává zpracovávat (zpracovává) své produkty v rámci Olomouckého kraje.

H_1 Méně než 90 % podniků nechává zpracovávat (zpracovává) své produkty v rámci Olomouckého kraje.

Tabulka č. 23: Místo zpracování produktů zemědělských podniků

Místo zpracování produktů zemědělských podniků		
místo zpracování produktů	četnost (n)	procentuální zastoupení (%)
vlastní podnik	11	37 %
Olomoucký kraj	22	73 %
mimo Olomoucký kraj	12	40 %
nevyjádřily se	5 podniků	

Tabulka č. 24: Finalizace zemědělské produkce

Míra finalizace produkce zemědělských podniků		
	četnost (n)	procentuální zastoupení (%)
finalizace veškeré produkce	3	9 %
částečná finalizace produkce	13	38 %
prodej nezpracované produkce	19	56 %
nevyjádřily se	1	

Tabulka č. 25: Kontingenční tabulka pro χ^2 test zdali více než 90 % podniků nechává zpracovávat (zpracovává) své produkty v rámci Olomouckého kraje

Test dobré shody chí-kvadrát			
	pozorovaná četnost P	očekávaná četnost O	
Varianta A	28	28	1,086
Varianta B	2	2	0
Σ	30	30	1,086

Varianta A: Podniky zpracovávají zemědělské produkty v rámci Olomouckého kraje.

Varianta B: Podniky nezpracovávají zemědělské produkty v rámci Olomouckého kraje.

Hladina významnosti byla určena 0,05. Stupeň volnosti 1. Ze statistických tabulek byla zjištěna kritická hodnota rizika 3,841. Hodnota stanovená testem z našich dat byla 1,086. Hypotézu H_0 tedy nezamítáme.

10 Diskuse

Úkolem této bakalářské práce bylo sjednotit informace týkající se zemědělské výroby v oblasti Olomoucka společně s pohledem zemědělců na současné problémy v zemědělské sféře.

Původním záměrem výzkumné části bylo uskutečnit řízený rozhovor s odpovědnými osobami zemědělských podniků. Nicméně bylo z této metody výzkumu upuštěno, jelikož se během sestavování seznamu podniků ukázalo, že v olomouckém okrese je evidováno více než 100 zemědělských podniků. Při tvorbě seznamu zemědělských podniků došlo ke zjištění, že není tak jednoduché vyhledat všechny zemědělské podniky s výčtem jejich produkce. Při sestavování seznamu byly některé podniky vyjmuty, buďto z důvodu že přestaly existovat, nebo se nevěnovaly tomu, co bylo náplní bakalářské práce. Jednalo se například o podniky zabývající se myslivostí, lesnictvím, rybářstvím či službami prospěšnými pro zeleň. Pro získání některých informací byla zvolena metoda dotazníkového šetření. Výzkum ztěžovalo to, že většina emailů, telefonátů či osobního setkání byla ze strany respondentů ignorována. Často i po osobní domluvě s některými podniky nebyl dotazník po mnoha připomenutích vyplněn. Ze zkušeností, které byly nabyty, je možno říci, že ne všechny podniky byly ochotné podstoupit tento dotazník nebo neměly čas. Některé podniky nechtěly sdělovat své citlivé údaje nebo tvrdily, že neměly v minulosti s takovýmto poskytováním informací dobré zkušenosti a spolupráci odmítly. Během osobního zjišťování a kontaktování osob bylo také několika podniky oznámeno, že se nevěnují zemědělství nebo podnikání ukončily. Kdyby bylo možno vyvarovat se znovu některým chybám, bylo by efektivnějším řešením oslovovat veškeré podniky pouze osobně či předem telefonicky nežli bude dotazník poslán. Vhodnějším řešením by bylo taktéž vybrat větší oblast pro výzkum, například celý Olomoucký kraj.

Z celkového počtu respondentů tvořily 56 % podniky s konvenčním hospodařením, celkem 26 % tvořily podniky ekologické a 18 % integrovaný systém zemědělské produkce. Převažovaly podniky se smíšeným zemědělstvím a nejčastěji chovaným hospodářským zvířetem byl skot. V rostlinné produkci dominovaly obiloviny, olejnin, okopaniny a píce. První hypotéza, která tvrdila, že více než 75 % podniků s konvenčním hospodařením má výměru větší než 100 ha, byla potvrzena. Největší četnost výměry půdy pod 100 ha měly konkrétně podniky ekologické. Hypotéza, která tvrdila, že problémy spojené s extrémním počasím ovlivňují více než 90 % podniků, byla taktéž potvrzena. Celkem 33 z celkových 35 podniků uvedlo, že jejich zemědělskou výrobu ovlivnily následky extrémního počasí. Vhodným řešením sucha by byly podle zemědělců záchranné nádrže na vodu. Hypotéza, více než 90 % podniků nechává zpracovávat (zpracovává) své produkty v rámci Olomouckého kraje, byla potvrzena. V rámci Olomouckého okresu nechalo zpracovávat své produkty zhruba 93 % oslovených podniků. Z toho ve vlastním podniku zpracovávalo zároveň své produkty 37 % zemědělských podniků.

Nejvíce důležité byly pro zemědělce problémy týkající se zejména cenového nátlaku na českém trhu, dotační politiky a vysokých vstupních nákladů. Důležité byly pro ně také problémy více ekologického rázu, týkající se utužení půdy a eroze. Hypotéza, která tvrdila, že více než 75 % zemědělců pokládá za důležité snížit negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí, byla potvrzena. Celkem 86 % zemědělců se naklonilo k možnosti snížit negativní vliv hospodaření na životní prostředí. Pro jeden podnik bylo snížení negativního dopadu na životní prostředí nedůležité, zbylých 11 % ostatních podniků se k tomu nedokázalo vyjádřit. *„Největším nebezpečím českého zemědělství jsou pozůstatky velkých*

zemědělských družstev a svaz zemědělských družstev, jejichž lobbying v parlamentu a ve vládě účinně brání jakýmkoliv změnám v oblasti zachování a zvyšování úrodnosti půdy.“ dodal jeden z anonymních respondentů. Problémů v zemědělské výrobě se najde vícero. Zemědělský svaz České republiky (2017) například upozorňuje na zvyšující se počet usmrcené zvěře při jarní sklizni píce. Důvodem mohou být jak zvětšující se plochy pícnin tak i špatná komunikace mezi zemědělci a myslivci.

Závěr

Cílem bakalářské práce bylo charakterizovat stav zemědělské výroby na území Olomoucka. Olomoucko, jakožto část Hané, představuje kvalitní a úrodnou, výrazně řepařskou oblast černoze a hnědozemí s přijatelnými mírnými klimatickými podmínkami. Rostlinná výroba Olomoucka je velice pestrá, nejčastěji však převažují obiloviny, píce, olejniny a okopaniny. Zároveň se dnes už i v blízkosti Olomouce můžeme setkat s vinicemi. Práce obsahuje seznam zemědělských podniků olomouckého okresu s výměrami a stručným výčtem jejich produkce. Z těchto podniků pak byly vyčleněny podniky s jejich produkty, které získaly ocenění značky Haná regionální produkt.

Výzkumná část shromažďovala údaje získané od zemědělců a tím zjišťovala podíl zastoupení zemědělských podniků z hlediska koncepce zemědělského hospodaření, počtu zaměstnanců či výměry půdy zemědělských podniků. Dotazník se současně zaměřoval na individuální informace týkající se názorového postavení zemědělců k aktuálně diskutovaným problémům v zemědělství.

Území České republiky bylo v minulém století ovlivněno intenzifikací zemědělství, která se výrazně podepsala na krajinném rázu. Momentálně podle zprávy IPCC (2019) spotřebovává zemědělství a produkce potravin celosvětově 70 % vody a způsobuje 25 % skleníkových plynů. Zemědělství je úzce spjato s půdním fondem, čerpá přírodní zdroje a ovlivňuje polní faunu, bylo by proto dobrým řešením být v této činnosti co nejvíce ohleduplný a obezřetný.

Referenční seznam

Literární zdroje

ANONYM, 2012. *Agroturistika v České republice: dovolená na venkově*, Praha: Novela bohemia. 280 s. ISBN 978-80-87683-03-3.

DOULÍK, Pavel, 2016. *Vybrané základy metodologie pedagogického výzkumu: (se cvičeními)*. Ústí nad Labem: Univerzita J. E. Purkyně v Ústí nad Labem. 110 s. ISBN 9788074149894.

CHRÁSKA, Miroslav, 2007. *Metody pedagogického výzkumu: základy kvantitativního výzkumu*. Vyd. 1. Praha: Grada. 265 s. ISBN 978-80-247-1369-4.

STŘÍBRNÁ, Marie, 2015. *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Profi Press, 2015. ISBN 978-80-86726-71-7.

ŠARAPATKA, Bořivoj, 2010. *Agroekologie: východiska pro udržitelné zemědělské hospodaření*. Olomouc: Bioinstitut. 440 s. ISBN 978-80-87371-10-7.

ŠARAPATKA, Bořivoj a Urs NIGGLI, 2008. *Zemědělství a krajina: cesty k vzájemnému souladu*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. 271 s. ISBN 978-80-244-1885-8.

ŠARAPATKA, Bořivoj, 2014. *Pedologie a ochrana půdy*. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci. Odborná publikace. ISBN 978-80-244-3736-1.

ŠULÁKOVÁ, Marie, 2012. *Máme značku Haná*. 120 s. ISBN 978-80-260-3515-2.

TYŠER, Luděk, 2008. *Kategorizace zemědělského území České republiky* [online]. [cit. 5. 8. 2019]. Dostupné z: <https://docplayer.cz/170034-Kategorizace-zemedelskeho-uzemi-ceske-republiky-ing-ludek-tyser-phd.html>.

URBAN, Jaroslav a Jan VAŠÁK. *Zemědělské systémy II.: (rostlinná produkce)*. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2014. ISBN 978-80-213-2464-0

URBAN, Jiří a Bořivoj ŠARAPATKA, 2003. *Ekologické zemědělství: učebnice pro školy i praxi*. Praha: Ministerstvo životního prostředí ČR, 2003. ISBN 80-7212-274-6.

VLACH, Milan a JAVŮREK, Miloslav, 2008. *Rostlinná produkce s ohledem na agroekologická hlediska*. Praha: Výzkumný ústav rostlinné výroby. 20 s. ISBN 978-80-87011-58-4

VRÁBLÍKOVÁ, Jaroslava a Petr VRÁBLÍK. *Úvod do agroekologie*. Ústí nad Labem: Univerzita Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem, Fakulta životního prostředí, 2007. ISBN 978-80-7044-960-8.

Legislativní dokumenty:

Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/128/ES ze dne 21. října 2009, kterou se stanoví rámec pro činnost Společenství za účelem dosažení udržitelného používání pesticidů.

Zákon č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství a o změně zákona č. 368/1992 Sb., o správních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů.

Zákon č. 334/1992 Sb. o ochraně zemědělského půdního fondu

Internetové zdroje

Český hydrometeorologický ústav. Aktuální situace: Monitoring sucha [online]. ČHMÚ. [cit. 3. 6. 2019]. Dostupné z: http://portal.chmi.cz/aktualni-situace/sucho#Meteorologicke_sucho

Český hydrometeorologický ústav. Historická data: Počasí: Územní teploty [online]. ČHMÚ. [cit. 5. 6. 2019]. Dostupné z: <http://portal.chmi.cz/historicka-data/pocasi/uzemni-teploty#>

Český statistický úřad [ČSÚ]. Charakteristika okresu Olomouc | ČSÚ [online]. [cit. 14. 5. 2019]. Dostupné z: https://www.czso.cz/documents/11276/17839886/okres_Olomouc.pdf/24d8fda0-00c0-439c-b539-6aa6adceab4b?version=1.1

Český statistický úřad [ČSÚ]. Počet hospodářských zvířat – mezikrajské srovnání.[online]. Vygenerováno 14. 9. 2019. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&skupId=2300&katalog=30840&pvo=ZEM07B&pvo=ZEM07B&c=v3~2__RP2019MP04DP01#w=

Český statistický úřad. Pěstitelé ovoce a plocha sadů.[online]. Vygenerováno 14. 9. 2019. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=ZEMDSADY201&f=TABULKA&z=T&skupId=2138&katalog=30840&pvo=ZEMDSADY201&c=v35~2__RP2017MP05DP01

Český statistický úřad. Živočišná výroba a užitkovost hospodářských zvířat. | ČSÚ [online]. Vygenerováno 14. 9. 2019. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=30840&pvo=ZEM09&u=v150__VUZEMI__100__3123#w=

Český statistický úřad. Hrubý domácí produkt v regionech soudržnosti a krajích [online]. Vygenerováno 14. 9. 2019. Dostupné z: <https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&pvo=NUC05-S1az4&z=T&f=TABULKA&skupId=706&katalog=30832&pvo=NUC05-S1az4&str=v118#w=>

Český statistický úřad. Osevní plochy vybraných zemědělských plodin k 31. 5. [online]. Vygenerováno: 5. 5. 2019. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&skupId=346&z=T&f=TABULKA&katalog=30840&pvo=ZEM03&pvo=ZEM03&ev o=v87_!_ZEM03-O_2&c=v71~2__RP2018MP05DP31#w=

Český statistický úřad. Zaměstnaní podle odvětví ekonomické činnosti CZ – NACE [online]. Vygenerováno: 14. 9. 2019. Dostupné z: https://vdb.czso.cz/vdbvo2/faces/cs/index.jsf?page=vystup-objekt&z=T&f=TABULKA&katalog=30853&pvo=ZAM03&str=v221&u=v228__VUZEMI__100__3123#w=

Edotace. Proměna českého zemědělství po vstupu do EU [online]. [cit. 14. 5. 2019]. Dostupné z: <http://www.edotace.cz/clanky/promena-ceskeho-zemedelstvi-po-vstupu-do-eu>

Evropská rada a Rada Evropské unie. Budoucnost SZP po roce 2020. [online]. [cit. 20. 11. 2019]. Dostupné z: www.consilium.europa.eu/cs/policies/cap-future-2020/#

Intergovernmental Panel on Climate Change. Summary for Policymakers. Special Report on Climate Change and Land [online]. IPCC.2019. [cit. 12. 11. 2019] Dostupné z: <https://www.ipcc.ch/srccl/chapter/summary-for-policymakers/>

Ministerstvo zemědělství. Vznik, vývoj a reformy společné zemědělské politiky [online]. [cit. 15. 5. 2019]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/ministerstvo-zemedelstvi/zahranicni-vztahy/cr-a-evropska-unie/spolecna-zemedelska-politika/vznik-vyvoj-a-reformy-spolecne/>

Ministerstvo zemědělství. Program rozvoje venkova ČR na období 2014 - 2020 [online]. [cit. 22. 4. 2019]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/web/mze/dotace/program-rozvoje-venkova-na-obdobi-2014/>

Ministerstvo zemědělství. Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2016 [online]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/569334/ZZ16_V3.pdf

Ministerstvo zemědělství. Situační a výhledová zpráva. Půda [online]. Ministerstvo zemědělství, 2015. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/442693/SVZ_Puda_2015.pdf

Olomoucký kraj. Koncepce ochrany přírody a krajiny pro území Olomouckého kraje [online]. [cit. 2. 6. 2019]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/koncepce-ochrany-prirody-a-krajiny-pro-uzemi-olomouckeho-kraje-cl-364.html>

Regionální značky. Základní informace pro zájemce o značku Haná [online]. [cit. 9. 6. 2019]. Dostupné z: <http://www.regionalni-znacky.cz/hana/cs/pro-vyrobce/page/4/zakladni-informace>

Státní zemědělský intervenční fond, 2013. Přímé platby. [online]. [cit. 15. 5. 2019]. Dostupné z: <http://www.szif.cz/cs/prime-platby>

Ústav zemědělské ekonomiky, 2016. Zpráva o stavu zemědělství ČR za rok 2016. [online]. Ústav zemědělské ekonomiky. 2016. [cit. 4. 9. 2019]. Dostupné z: http://eagri.cz/public/web/file/569334/ZZ16_V3.pdf

Zemědělský svaz ČR, 2017. Eliminace vlivu zemědělské činnosti na zvěř a ekosystémy a hodnocení škod zvěří na plodinách [online]. Institut vzdělávání v zemědělství, o.p.s.. 2017. [cit. 4. 11. 2019] Dostupné z: https://www.zscr.cz/media/upload/1496745396_sbornik-eliminace-vlivu-zemedelske-cinnosti-na-zver-a-ekosystemy-a-hodnoceni-skod-zveri-na-plodinach.pdf

Zdroje pro tabulku potravinářských zpracovatelů:

Adriana pasta [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.adriana.cz/>

Alibona a.s. Historie, současnost, certifikáty [online]. [cit. 7. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.alibona.cz>

Litovelská cukrovarna [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.cukrovarna.cz/>

Malitas.cz. Pšeničná a žitná mouka přímo ze mlýna | malitas.cz [online]. [cit. 1. 12. 2019]. Dostupné z: <https://www.malitas.cz/>

Nestlé. Závod Zora. Počátky závodu Zora sahají až do konce 19. století [online]. Dostupné z: <https://www.nestle.cz/cs/o-nestle/historie-nestle-v-cr-a-sr/zavod-zora>

Olomoucký kraj. Významné firmy Olomouckého kraje. 3. vydání. 233 s. 2014. ISBN 978-80-87982-06-8.

PROBIO [online]. Probio. 2019 [cit. 1. 12. 2019]. Dostupné z: https://www.probio.cz/?gclid=EAIaIQobChMI_JGm3cue5gIVw513Ch3rlAYIEAAYASA AEgJvy_D_BwE

ÚSOVSKO A.S. [online]. [cit. 1. 12. 2019]. Dostupné z: <http://www.usovsko.cz/?p=o-nas>

Zdroje pro tabulku zemědělských podniků:

AGROSPOL Velká Bystřice s.r.o. [online]. Copyright © 2018 [cit. 5. 9. 2019]. Dostupné z: <https://agrospolvb.cz/>

Biofarma Ve dvoře – Navštivte Střední Moravu. Poznejte Střední Moravu - srdce a brány dokořán – Navštivte Střední Moravu [online]. Copyright © 2009 [cit. 5. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.strednimorava-tourism.cz/cil/biofarma-ve-dvore>

ČESKÝ ČESNEK [online]. ACTIVE 24, s.r.o. 2019. [cit. 8. 9. 2019]. Dostupné z: <http://mujcesnek.cz/#!/tab-contacts>

Databáze firem, české firmy, vyhledávání firem | Evropská databanka. Databáze firem, české firmy, vyhledávání firem | Evropská databanka [online]. [cit. 5. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.edb.cz/>

Doubravský dvůr - farma Václava a Šárky Osíčkových [online]. [cit. 8. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.doubravskydvur.cz/>

Farma Loděnice [online]. [cit. 8. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.farmalodenice.cz/index>

GORGONOVÁ, Šárka. Bratři Solovští: Někdy nevíme, zda jsou nejrůznější legislativní nařízení spíše k smíchu či k pláči. Asociace soukromého zemědělství ČR. [online]. Asociace soukromého zemědělství ČR. 2014. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.asz.cz/cs/regiony/olomoucko/bratri-solovsti-nekdy-nevime-zda-jsou-nejruznejsi-legislativni-narizeni-spise-k-smichu-ci-k-placi.html>

GORGONOVÁ, Šárka. Václav Koutný: Sedláci nejsou vidláci. Asociace soukromého zemědělství ČR. [online]. Asociace soukromého zemědělství ČR. 2014. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.asz.cz/cs/regiony/olomoucko/vaclav-koutny-sedlaci-nejsou-vidlaci.html>

Haná - Regionální značky. ARZ - Regionální značky [online]. [cit. 9. 9.2019]. Dostupné z: <http://www.regionalni-znacky.cz/hana/>

Jahodárna Olomouc – Slavonín [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.jahodarny.cz/slavonin/>

Jídlo z blízka - Elearning - Kam pro čerstvou biozeleninu na Olomoucku [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://vzdelavani.jidlozblizka.cz/aktuality/kam-pro-cerstvou-biozeleninu-na-olomoucku>

JVR. O firmě [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.jvr-trsice.cz/>

Králová - sady, spol. s r.o.[online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://firma.sluzby.cz/dodavatel-ovoce-olomouc-kralova>

Ministerstvo zemědělství. Přehled ekologických subjektů [online]. [cit. 8. 9. 2019]. Dostupné z: <http://eagri.cz/public/app/eagriapp/EKO/Prehled/Prehled.aspx?clear=A&stamp=1542804331171>

Natura. Sadařství [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.centrum-natura.cz/sadarstvi>

Náš chov. Komfort ve stáji je základem užítkovosti [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.naschov.cz/komfort-ve-staji-je-zakladem-uzitkovosti/>

Ovocnářství Mezice [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://ovocnarstvimezice.cz/>

Roman Koutek. [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.romankoutek.estranky.cz/>

SISPO. Ovocnářská unie České republiky [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.ovocnarska-unie.cz/sispo/?str=kraj-M>

Statek Zaoral. O nás. Co je u nás nového [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://statek-zaoral.cz/index.php/o-nas>

Tagros a.s. [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.tagros.cz/>

TAUBEROVÁ, Daniela. Vinogradů na Hané přibývá, klima posunulo hranice. deník.cz. [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.denik.cz/regiony/litovel-zada-o-obnoveni-vinicni-trati-zajem-o-pestovani-revy-na-hane-80190822.html>

Tršická zemědělská a.s. Úvod [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.trsicka.cz/>

Uniplant. Šlechtění ovocných dřevin [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.uniplant.cz/>

Údržba zeleně a ovocnářství - UNISAD PLUS, s.r.o. [online]. [cit. 5. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.unisadplus.cz/>

Zelí Bystročice - Jiří Kubíček [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.bystrocickezeli.cz>

Zemědělské družstvo Těšetice [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://zdtesetice.cz/roslinna-vyroba/>

Zemědělské družstvo Senice na Hané [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <https://www.zdsenice.cz/>

Zemědělské družstvo Hnojice [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://zdhnojice.sluzby.cz/>

Zemědělské družstvo Haňovice [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.zdhanovice.cz/cs/>

Zemědělské družstvo Unčovice [online]. [cit. 5. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.zduncovice.cz/>

ZD Dub nad Moravou [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.zd-dub.cz/>

ZODV Újezd. [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://www.zodv.cz/index/uvod>

ZP Červenka, a.s. [online]. [cit. 9. 9. 2019]. Dostupné z: <http://zpcervenka.cz/>

Seznam zkratk

a.s.	akciová společnost
EU	evropská unie
HDP	hrubý domácí produkt
IPCC	Intergovernmental Panel on Climate Change
o.p.s.	obecně prospěšná společnost
PRV	Program rozvoje venkova
s.r.o.	společnost s ručením omezeným
SZP	společná zemědělská politika
ZD	zemědělské družstvo
z.s.	zapsaný spolek

Seznam grafů

- Graf č. 1: Multifunkční zemědělství podle Altieriho
- Graf č. 2: Rozložení finančních prostředků v rámci Programu rozvoje venkova 2014 - 2020
- Graf č. 3: Bilance půd na území olomouckého okresu
- Graf č. 4: HDP Olomouckého kraje
- Graf č. 5: Zaměstnanost v Olomouckém kraji ve sledovaném období
- Graf č. 6: Zaměstnanost v zemědělství z hlediska pohlaví
- Graf č. 7: Hospodářská zvířata na území Olomouckého kraje ve sledovaném období
- Graf č. 8: Produkce mléka v Olomouckém kraji
- Graf č. 9: Koncepce hospodaření zemědělských podniků
- Graf č. 10: Zaměření výroby zemědělských podniků
- Graf č. 11: Rostlinná produkce zemědělských podniků
- Graf č. 12: Četnost zastoupení kategorií hospodářských zvířat
- Graf č. 13: Výměra obhospodařované půdy zemědělských podniků
- Graf č. 14: Zemědělské podniky čerpající dotace
- Graf č. 15: Četnost důležitosti problému z pohledu zemědělců
- Graf č. 16: Diskutovaná témata v zemědělství a důležitost jejich zlepšení z pohledu zemědělce
- Graf č. 17: Míra vlivu extrémního počasí na zemědělce

Seznam tabulek

- Tabulka č. 1: Agroturistická střediska evidovaná v Olomouckém kraji
- Tabulka č. 2: Rozdělení zemědělské půdy Olomouckého kraje do výrobních oblastí
- Tabulka č. 3: Rostlinná výroba na území Olomouckého kraje a její plošné rozložení
- Tabulka č. 4: Ovocné sady a jejich plocha na území Olomouckého kraje
- Tabulka č. 5: Přehled hospodářských zvířat na území Olomouckého kraje
- Tabulka č. 6: Přehled podniků a jejich výrobků s oceněním značky Haná regionální produkt
- Tabulka č. 7: Zpracovatelské firmy olomouckého okresu
- Tabulka č. 8.: Zpracovatelské firmy v okrese Jeseník
- Tabulka č. 9: Zpracovatelské firmy v okrese Prostějov

- Tabulka č. 10: Zpracovatelské firmy v okrese Přerov
- Tabulka č. 11: Zpracovatelské firmy v okrese Šumperk
- Tabulka č. 12: Počet zaměstnanců v zemědělských podnicích
- Tabulka č. 13: Počet zaměstnanců z hlediska okresu bydliště
- Tabulka č. 14: Četnost zemědělských podniků s ohledem na čerpání dotačních zdrojů
- Tabulka č. 15: Výměra zemědělské půdy z hlediska koncepce hospodaření
- Tabulka č. 16: Kontingenční tabulka pro χ^2 test zdali má více než 75 % podniků s konvenčním hospodařením výměru větší než 100 ha
- Tabulka č. 17: Vnímání důležitosti snížení negativního dopadu zemědělského hospodaření na životní prostředí
- Tabulka č. 18: Kontingenční tabulka pro χ^2 test zdali více než 75 % zemědělců pokládá za důležité snížit negativní dopady zemědělského hospodaření na životní prostředí
- Tabulka č. 19: Perspektiva plánovaných změn zemědělských podniků
- Tabulka č. 20: Kontingenční tabulka pro χ^2 test zjišťující zdali extrémní výkyvy počasí ovlivňují více než 90 % podniků
- Tabulka č. 21: Možnosti zmírnění dopadu sucha na zemědělské podniky
- Tabulka č. 22: Místo zpracování produktů zemědělských podniků
- Tabulka č. 23: Finalizace zemědělské produkce
- Tabulka č. 24: Kontingenční tabulka pro χ^2 test zdali více než 90 % podniků nechává zpracovávat (zpracovává) své produkty v rámci Olomouckého kraje

Seznam obrázků

- Obrázek č. 1: Biopotravina označená biozobrou a eurolistem
- Obrázek č. 2: Integrovaná produkce ovoce
- Obrázek č. 3: Integrované pěstování zeleniny
- Obrázek č. 4: Monitoring meteorologického sucha v ČR k datu 3. 6. 2019
- Obrázek č. 5: Mapa půdních typů v Olomouckém kraji

Anotace

Jméno a příjmení:	Petra Obranská
Katedra:	Biologie
Vedoucí práce:	RNDr. Radim J. Vašut, Ph.D.
Rok obhajoby:	2020

Název práce:	Zemědělská výroba Olomoucka
Název v angličtině:	The Agriculture of Olomouc County
Anotace práce:	Bakalářská práce charakterizuje současný stav zemědělské výroby na území Olomoucka. Popisuje přírodní a pedologické podmínky společně s rostlinnou a živočišnou výrobou. Praktická část je realizována na základě vyhodnocení dotazníku, který zjišťuje základní informace o zemědělských podnicích.
Klíčová slova:	Zemědělství, Olomouc, konvenční zemědělství, ekologické zemědělství, integrované zemědělství, agroekologie, zemědělské podniky.
Anotace v angličtině:	The bachelor's thesis is focused on the agriculture in the Olomouc County. The first part of this work is focused on the basics about agriculture and county of Olomouc. The second part is focused on research about agriculture companies and their opinions concerning actual situation in the agriculture. This research has been made by the questionnaires.
Klíčová slova v angličtině:	Agriculture, Ecological Farming, Olomouc County, Agroecology
Přílohy vázané v práci:	Příloha č. 1 – Obrázky zemědělských produktů Příloha č. 2 - Dotazník Příloha č. 3 – Seznam podniků olomouckého okresu Příloha č. 4 – Seznam podniků a jejich výměry
Rozsah práce:	80 stran
Jazyk práce:	Český jazyk

Přílohy

Příloha č. 1: Fotografie výrobků

Příloha č. 2: Dotazník

Příloha č. 3: Seznam zemědělských podniků

Příloha č. 4: Seznam zemědělských podniků a jejich výměry

Příloha č. 1: Obrázky produktů oceněných značkou Haná regionální produkt

Malinový mls z Doubravského dvora (vlevo), jablečné mošty z Mezic s příchutí aronie a hrušky (vpravo)

Výrobky ze ZD Senice na Hané: Sýrové kousky (vlevo), přírodní čerstvý sýr (vpravo)

Výrobky ze ZD Senice na Hané: borůvkový jogurt (vlevo), kefirové mléko (vpravo)

Kozí sýry z farmy Pohořanská koza

(převzato z: <http://www.regionalni-znacky.cz/hana/pl/certifikovane-produkty/detail/1738/kozi-syry>, 4. 12. 2019)

Josefova biopovidla

převzato z: <http://www.regionalni-znacky.cz/hana/cs/certifikovane-produkty/detail/1737/josefova-biopovidla>, 4. 12. 2019

Med z farmy Letocha

(převzato z: <http://www.regionalni-znacky.cz/hana/cs/certifikovane-produkty/detail/620/med-z-rodinne-farmy-letocha>, 4. 12. 2019)

Zemědělská výroba olomouckého okresu

Dobrý den,

jmenuji se Petra Obranská a jsem studentkou Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci. Ráda bych Vás tímto požádala o spolupráci při vyplňování následujícího dotazníku. Údaje z tohoto dotazníku budou sloužit jako zdroj informací pro vypracování mé bakalářské práce na téma Zemědělská výroba olomouckého okresu. Následující dotazník je anonymní a bude sloužit pouze pro účely bakalářské práce.

Velice Vám děkuji za Vaši ochotu a čas, jenž věnujete vyplnění dotazníku.

1. Váš podnik se zabývá:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí.*

- rostlinnou produkcí
- živočišnou produkcí
- zemědělstvím za účelem rekreace a volnočasových aktivit

2. Vyberte způsob hospodaření Vašeho podniku:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď.*

- konvenční zemědělství
- ekologické zemědělství
- integrované zemědělství

3. V případě, že se zabýváte rostlinnou produkcí, vyberte kategorie rostlin, které pěstujete.

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí.*

☐ obiloviny (pšenice, žito, ječmen, kukuřice, aj.)	☐ olejniný (např. řepka, mák)	☐ luskoviny (např. hrách, sója)	☐ okopaniny (např. brambory, řepa)
☐ píceiny (např. jetel)	☐ chmel	☐ ovoce	☐ zelenina
☐ vinná réva	☐ léčivé (např. levandule), aromatické a kořeninové rostliny	☐ okrasné rostliny a školkařské výpěstky	
☐ Jiná... ____			

4. V případě, že se zabýváte živočišnou produkcí, vyberte zvířata, která chováte.

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí.*

- skot prasata drůbež kozy ovce koně králíci
 včely
 Jiná...

5. Vyberte velikostní kategorii výměry, na které hospodaříte.

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď.*

- pod 100 ha
 101 - 1000 ha
 1001 - 2000 ha
 nad 2001 ha

6. Finalizujete vlastní produkci nebo ji prodáváte nezpracovanou?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď.*

- finalizuji veškerou produkci
 částečně produkci finalizuji
 prodej nezpracované produkce
 Jiná...

7. Kde jsou finalizovány Vaše produkty?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí.*

- produkce je finalizována v našem podniku
 prodej zpracovatelským firmám Olomouckého kraje (např. Olma, masokombináty, MIM agro, a.s.; Alibona Litovel aj.)
 prodej firmám mimo Olomoucký kraj
 Jiná...

8. Prodej produktů se realizuje formou:

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí.*

- prodej v obchodní síti prodej ve vlastní prodejně realizace produkce na tržnici prodej ze dvora bedničkový systém
- samosběr
- Jiná...

9. Kolik u Vás pracuje zaměstnanců?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď.*

- 5 a méně zaměstnanců
- 6 - 10 zaměstnanců
- 11 - 24 zaměstnanců
- nad 25 zaměstnanců

10. Pracují ve Vašem podniku zaměstnanci žijící mimo olomoucký okres?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď.*

- ne, všichni zaměstnanci jsou obyvatelé olomouckého okresu
- ano, méně nežli 1/2 zaměstnanců tvoří zaměstnanci z jiných okresů
- ano, více než 1/2 zaměstnanců tvoří zaměstnanci z jiných okresů
- nevím

11. Využíváte dotačních programů?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí.*

- využíváme dotačního programu na výměru
- využíváme dotačního programu na produkci
- žádost o dotaci byla zamítnuta
- nevyužíváme dotačních programů

12. Plánujete nějaké změny ve Vašem zemědělské podniku?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu nebo více odpovědí.*

- investovat do modernizace technologií
- rozšíření zemědělské produkce
- implementace nových plodin
- snížit negativní dopad hospodaření na životní prostředí
- implementace biopásů
- nemáme v plánu žádné změny
- jiné...

13. Ovlivňují extrémní výkyvy počasí (vysoké teploty, sucho, přivalové deště) Vaši zemědělskou činnost?

Nápověda k otázce: *Vyberte jednu odpověď*

- výrazně ano
- spíše ano
- spíše ne
- ne

14. Jak vhodná by pro Váš podnik byla následující opatření ke zmírnění dopadů extrémního počasí?

Nápověda k otázce: *V každém řádku vyberte jednu odpověď.*

	nejvíce vhodné	vhodné	nedokážu posoudit	méně vhodné	nevhodné
výstavba závlahového systému	☐	☐	☐	☐	☐
záchytné nádrže na vodu	☐	☐	☐	☐	☐
dělicí prvky pěstební plochy	☐	☐	☐	☐	☐
zařazení meziplodin	☐	☐	☐	☐	☐
změna skladby pěstovaných plodin	☐	☐	☐	☐	☐
změna skladby chovaného dobytka	☐	☐	☐	☐	☐

15. Jaké je Vaše vnímání důležitosti diskutovaných problémů v zemědělské výrobě České republiky?

Nápověda k otázce: V každém řádku vyberte jednu odpověď.

	velmi důležité	důležité	nedokážu posoudit	méně důležité	nedůležité
cenový nátlak na českém trhu	☐	☐	☐	☐	☐
vysoké vstupní náklady	☐	☐	☐	☐	☐
dotační politika	☐	☐	☐	☐	☐
nedostatek zaměstnanců	☐	☐	☐	☐	☐
administrativní zátěž	☐	☐	☐	☐	☐
utužená půda	☐	☐	☐	☐	☐
eroze	☐	☐	☐	☐	☐

16. Z pohledu prvovýrobce by se české zemědělství mělo soustředit na:

Nápověda k otázce: V každém řádku vyberte jednu odpověď.

	velmi důležité	důležité	nedokážu posoudit	méně důležité	nedůležité
zajištění potravinové soběstačnosti	☐	☐	☐	☐	☐
změnu dotačního systému	☐	☐	☐	☐	☐
modernizaci mechanizačních prostředků	☐	☐	☐	☐	☐
zvýšení kvality produktů	☐	☐	☐	☐	☐
tradiční postupy při zpracování surovin	☐	☐	☐	☐	☐
rozvoj finalizace produktů	☐	☐	☐	☐	☐
rozvoj venkova	☐	☐	☐	☐	☐
snížení negativních dopadů na životní prostředí	☐	☐	☐	☐	☐

Příloha č. 3: Seznam podniků a výčet jejich produkce

Seznam zemědělských podniků olomouckého okresu		
zemědělský podnik	zaměření podniku	výměra půdy
AGRA Velký Týnec, a.s.	-	2664,66 ha
Agrární středisko Žerůvky s.r.o.	pěstování obilovin (ječmen jarní) a píce (seno)	9,03 ha
AGRO Huzová s.r.o.	pěstování luštěnin (hrách, čočka, fazole), obilovin (pšenice, ječmen, žito, špalda), olejnin (slunečnice, řepka)	1069 ha
Agrofarma U tří poutat	pěstování pohanky	11,64 ha
AGROSPOL Velká Bystřice s.r.o.	pěstování obilovin (kukuřice), olejnin (řepka olejka, cukrovka, mák) a chmele	1265,01 ha
Agrosystém Pohořany s.r.o.	chov koní	194,60 ha
Beneš Jan, Ing.	včelařství	-
Biofarma Ve dvoře	chov skotu, koz a ovcí	-
Brachtl Miroslav	ovocnářství (švestky, maliny)	35,40 ha
Country Farm s.r.o.	pěstování kukuřice a řepky ozimé	27,32 ha
Country Farm s.r.o.	pěstování kukuřice zrnové, kukuřice silážní a řepky ozimé	28,87 ha
Dobešová Aneta	chov skotu	550,60 ha
Doubravský dvůr (Statek Nový Dvůr u Červenky)	chov skotu	190 ha
Družstvo Agrogen; Uničov	-	872,25 ha
Družstvo Velký Újezd	pěstování obilovin, řepky; chov skotu, drůbeže (slepice) a prasat	417,87 ha
Dvořák Jiří	pěstování zeleniny, ovoce a léčivých rostlin	0,67 ha
Dvůr Nové Zámky	chov koní	-
EKO TERA s.r.o.	chov ovcí, skotu a koní	15,29 ha

Farma Bystročice s.r.o.	pěstování zeleniny (zelí)	437,59 ha
Farma Loděnice s.r.o.	chov koní, prasat, koz, ovcí	-
Farma Moravský Beroun	chov skotu	1011 ha
Farma Papůvka	chov skotu	784,58 ha
Farma Petrovice a.s.	chov skotu	1018 ha
Farma Stachov s.r.o.	chov skotu	232,62 ha
Farma Škoda, Žerotín	chov skotu, prasat	-
Hajduček Pavel	pěstování ovoce (meruňky)	2,19 ha
Hanácká zemědělská a.s. Dolany	pěstování olejnin (mák, řepka olejka), obiloviny (kukuřice, pšenice, ječmen), řepa; chov skotu	1885,05 ha
Hanácký jezdecký klub Litovel z.s.	pěstování obilovin (ječmen jarní, oves setý); chov koní	13,78 ha
Havránek Marcel	pěstování česneku	-
Hlávka Jiří	ovocnářství (švestky, meruňky, višně, jablka)	9,88 ha
Hospodářské družstvo Strukov	pěstování obilovin (ječmen, oves); chov skotu, prasat, drůbeže	-
Houdek Jaromír	ovocnářství (jablka, švestky)	21,16 ha
Hrubá Lucie	chov koní, skotu	12,63 ha
Hrubý Aleš	chov skotu, koní	121 ha
Hrubý Pavel, Ing.	chov skotu, koní	41,33 ha
Chválkovice, spol. s.r.o.	Pěstování obilovin (ječmen, pšenice)	633,49 ha
Jahodárna Olomouc - Slavonín	pěstování ovoce (jahody)	-
Jan Holub s. r. o.	pěstování ovocných dřevin (vřesovištní rostliny)	-
JMbrojler Vacanovice s.r.o.	chov drůbeže	-
Juříček Dušan, Ing.	chov skotu, koní	103 ha
JVR, spol. s.r.o.	pěstování chmele	5 ha

Kadlec Jan	pěstování píce; chov koní, skotu, drůbeže, koz a ovcí	-
Kašpar Ladislav	pěstování zeleniny	-
Klein Svatopluk, Ing.	chov ovcí, skotu, prasat, koní a koz	39,59
Kolínová Marcela - Farma Podolí	pěstování brambor; chov skotu a ovcí	136,23 ha
Koutek Roman	pěstování pšenice, řepky, sóji, ječmene, vojtěšky; chov skotu	-
Koutný Václav	pěstování obilnin (pšenice, sladovnický ječmen), řepky a máku	-
Kozí farma Pohořany	chov koz a koní	-
Králová - sady, spol. s.r.o.	ovocnářství (slivoň, broskvoň, meruňka)	cca 250 ha
Krestýn Radim	ovocnářství (jabloň, hrušeň, slivoň)	2,91 ha
Kryl Antonín	chov koní	2,22 ha
Lakomý Václav MVDr.	chov drůbeže	5,10 ha
Letocha Leoš, PhD. Ing.	chov včel	-
Ludík Josef	pěstování pšenice, zeleniny, luskovin, píce, ovoce (třešně, hrušky, jablka, rajčata)	4,40 ha
Marek Bajer	chov skotu, drůbeže	-
Martin Pospa agro s.r.o.	pěstování obilovin (oves, tritikale); chov skotu a koní	-
Martínek Jaroslav, Ing.	chov skotu	46 ha
MESPOL Medlov a.s.	pěstování obilovin (ječmen, oves), chov koní, skotu, prasat, drůbeže, koz a ovcí	1284,32 ha
Müllerová Martina	chov skotu	9 ha
Naswetter Milan, Ing.	chov skotu	-
Natura s.r.o.	ovocnářství	3 ha
Ovčí farma Hlubočky - Sochůrek Jan	chov ovcí	8,62 ha

Ovocnářství Mezice	ovocnářství (jablka, hrušky, rybíz)	-
Palička Oldřich	pěstování vinné révy	-
Pavel Solovský, Ing.	chov skotu, pěstování obilovin	-
PELI group a.s.	ovocnářství	18,49 ha
Peřina Pavel	chov skotu, ovcí	8,58 ha
Peterka Michal	ovocnářství (jablka, hrušky, švestky, broskve)	7,30 ha
Pivovar Michal	pěstování zeleniny (brambory, česnek, rajčata, cukety)	-
Pražák Martin, Ing.	pěstování obilnin (pšenice, ječmen, oves), řepky olejky, brambor; chov koní	-
Přecechtělová Pavlína	pěstování brambor; chov drůbeže, skotu, prasat	-
Rolnické družstvo Červenka	-	-
Rolnické družstvo Pňovice	-	647,52 ha
Romza - Nedvězí, spol. s.r.o.	-	461,84 ha
SAGITTARIA z.s.	chov ovcí	8,93 ha
Santosa Fruit, s.r.o.	ovocnářství (jabloň, třešeň, slivoň)	61,44 ha
Semerád Petr	chov ovcí, koní, skotu	6,16 ha
Simi fruit garden s.r.o.	pěstování ovoce (švestky)	20,49 ha
Sirotek Michal	pěstování zeleniny	-
Smékal Zdeněk	chov skotu	80,37 ha
Smékalová Eva	chov skotu	34,84 ha
Smyčka Antonín	chov skotu	59,42 ha
Solagro s r.o.	pěstování ovoce (jahody, meruňky)	3,52 ha
Spáčil Marek	chov skotu	8,52 ha
Statek Zaoral - Moravský Beroun	chov skotu	-
Suchá Petra, Mgr.	pěstování ovoce (jablka, švestky, meruňky, broskve, ořechy vlašské)	5.78 ha
Škrabal Pavel	chov skotu, ovcí	-

Šmardová Anna, Ing.	pěstování obilovin (pšenice, ječmen); chov skotu, prasat	292,62 ha
Šofrová Jana	chov skotu, ovcí, koz, koní	49,49 ha
Tagros a.s. Troubelice	pěstování obilovin (sladovnický ječmen, pšenice), cukrové řepy, píce, ovoce (švestky, jablka, třešně); chov skotu a prasat	1978,60 ha
Tichý Martin, RNDr.	pěstování ovoce (jablka, hrušky, třešně, švestky, meruňky, broskvoně, černý rybíz)	5,52 ha
Tršická zemědělská a.s.	pěstování obilnin (pšenice, ječmen), máku, chmele, hrachu, řepky, hořčice, tolíce vojtěšky, kmínu	1277,35 ha
Uniplant - Ing. Petr Hajduček	pěstování ovoce (jablka, hrušky), výpěstky ovocných dřevin	-
UNISAD PLUS s.r.o.	pěstování ovoce (slivoň, broskvoň, meruňka)	-
Vavrda Jan	-	-
Vránová Gabriela	chov koní	40,99 ha
ZD Bohuňovice s.r.o.	-	1960,89 ha
ZD Doloplazy	-	711,45 ha
ZD Dub nad Moravou	pěstování pšenice ozimé, ječmen jarního, řepky ozimé, cukrovky, hrachu, hořčice, sóji, kukuřice, vojtěšky; chov skotu, prasat	2800,7 ha
ZD Haňovice	pěstování obilnin (pšenice, ječmen) cukrovky, řepy, kukuřice, vojtěšky, rajčat; chov skotu a prasat	2089,14 ha
ZD Hněvotín	pěstování obilovin (ječmen, oves); chov skotu, prasat, drůbeže	-
ZD Hnojice	pěstování obilnin (pšenice ozimá, ječmen jarní, kukuřice), řepky, vojtěšky; chov skotu	906,16 ha
ZD Moravská Huzová		720,53 ha
ZD Renoty - Dětrichov	pěstování pšenice potravinářské, ječmene sladovnického, krmného prosa; chov skotu, prasat, drůbeže, ovcí, koz	-

ZD Senice na Hané	pěstování cukrové řepy, sladovnického ječmene, potravinářská pšenice, chmele, jablek, švestek, rybízu, třešní; chov skotu, drůbeže (slepice)	410,93 ha
ZD Slavonín	-	-
ZD Těšetice	pěstování ječmene jarního, pšenice ozimé, cukrovky, řepky olejky; chov skotu	1150 ha
ZD Újezd u Uničova	pěstování pšenice, ječmene, cukrové řepy, řepky, máku, kukuřice; chov skotu, prasat	2347,71 ha
ZD Unčovice	pěstování pšenice ozimé, ječmenu jarního, řepky, řepy cukrovky, kukuřice, hrachu setého; chov prasat a skotu	6056,9 ha
ZP Červenka, a.s.	pěstování obilnin (pšenice ozimá, ječmen jarní, kukuřice), řepka ozimá, kukuřice, cukrovka, vojtěška setá, chov prasat	-
Žbánková Marika, Ing.	chov skotu, ovcí, koz	14,05 ha

Zdroje pro tabulku jsou uvedeny v seznamu zdrojů

Příloha č. 4: Seznam zemědělských podniků a jejich výměra

Seznam členů OAK Olomouc - prvovýroba PO 2018							
SUBJEKT	E-MAIL	TELEFON	IČO	STATUTÁRNÍ ZÁSTUPCE	MOBIL	VÝMĚRA Z.P. (ha)	ÚHRADA
1. AGRA Chvátkovice						633,49	
2. AGRA Velký Týnec						2664,66	
3. AGROSPOJ Velká Bystřice						1265,01	
4. Družstvo AGROBEN Sirelice						872,25	
5. Družstvo Velký Újezd						417,87	
6. Farma Bystrošice						437,59	
7. Farma Městský a Nový Dvůr						1036,88	
8. Farma Papuška						784,58	
9. Hanácká zem. a.s. Dolany						1885,05	
10. MESPOL Medlov						1284,32	
11. Rolnické družstvo Přovice						647,52	
12. Romza s.r.o. Neověži						461,84	
13. ŠKOLAGRO s.r.o.						493,18	
14. TAGROS a.s. Troubelice						1978,60	
15. Tršická zemědělská a.s.						1277,35	
16. ZD Bohuňovice						1960,89	
17. ZD Doloplazy						711,45	
18. ZD Dub nad Moravou						2800,70	
19. ZD Harňovice						2089,14	
20. ZD Hněvoňín						773,03	
21. ZD Hnojice						906,16	
22. ZD Moravská Hluzová						720,53	
23. ZD Haná Senice na Hané						410,93	
24. ZD Uncovice						6056,90	
25. ZD Újezd u Uničova						2437,71	
						35007,63	

Zdroj: Agrární komora města Olomouce